

Activiteitenverslag 2012

Voorwoord

Mevrouw, mijnheer,

De personeelsleden van de FOD Binnenlandse Zaken hebben in 2012 opnieuw alles in het werk gesteld om het dagelijkse leven van de burger veiliger, eenvoudiger en aangenamer te maken.

Zo wordt de burger alsmaar meer betrokken bij het beheer van zijn persoonlijke gegevens in het Rijksregister. Via de toepassing Mijn Dossier kan hij voortaan fouten rechtstreeks online signaleren en hoeft hij zich daarvoor dus niet meer naar de gemeente te verplaatsen.

Om criminaliteit, overlast en onveiligheid te voorkomen, blijven de buurtinformatienetwerken een belangrijk instrument. In 2012 zijn er 34 nieuwe opgericht, wat de teller op 525 brengt in heel België. Ter bevordering van de lokale veiligheid zijn onder meer preventiecampagnes rond diefstal uit voertuigen en evacuatie bij brand opgezet. De diensten van de gouverneurs hebben op hun beurt ondersteuning verleend aan campagnes rond verkeersveiligheid en controleacties.

2012 zal ook herinnerd blijven als een jaar waarin enkele tragische gebeurtenissen plaatsvonden. Onze personeelsleden hebben daarbij bijzondere inspanningen geleverd om hulp en ondersteuning te bieden aan de slachtoffers en hun naasten, alsook de betrokken diensten van de meest recente informatie te voorzien.

Bij het busongeval in Sierre is in het Crisiscentrum een coördinatie opgezet om een gezamenlijke repatriëring en ceremonieën met respect voor de slachtoffers en hun naasten tot stand te brengen. Onze protocoldienst heeft alle modaliteiten met betrekking tot de nationale rouw en de begrafenisceremonies georganiseerd.

In het kader van de kasteelmoord heeft de IBIS-groep van de Civiele Bescherming meegewerkt aan de opsporing van het lichaam van de kasteelheer van Wingene.

Bijna een derde van de interventies van de Civiele Bescherming zijn ter bestrijding van vervuiling. Zo heeft de Civiele Bescherming bij een botsing van 2 goederentreinen in het station van Godinne een lek in een van de beschadigde wagons gedicht en het chemisch product opgeruimd.

Naar aanleiding van verschillende natuurrampen is in 2012 voor meer dan 25 miljoen euro schadeloosstelling toegekend aan de slachtoffers.

Om noodplannen en -procedures te testen en te analyseren, worden regelmatig oefeningen op touw gezet in samenwerking met provincies en gemeenten. Zo was er de grootschalige oefening Pégase, die gedurende 36 uur een incident in de kerncentrale van Electrabel in Tihange simuleerde en door de betrokkenen als heel leerrijk werd ervaren.

Op het vlak van vreemdelingenzaken is het aantal aanvragen en afgeleverde visa voor gezinshereniging gedaald door enkele wetswijzigingen. Door een betere opvolging van de dossiers en de gegevensoverdracht tussen de verschillende betrokken diensten, waren er ook meer intrekkingen van verblijfsdocumenten van EU-onderdanen die een onredelijke belasting voor het sociale bijstandstelsel vormden.

In het verbeterproject asiel is de asielpcedure onder de loep genomen. Sinds december 2012 worden verbeteringen doorgevoerd, die zorgen voor een verhoogde productiviteit van de betrokken instanties (Dienst Vreemdelingenzaken, Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, Raad voor Vreemdelingenbetwistingen) en meer efficiëntie in de behandeling van asielaanvragen.

Met veel genoegen nodig ik u uit ons activiteitenverslag van 2012 te lezen. Heeft u suggesties of opmerkingen, dan zijn die welkom op onze informatiedienst.

Jaak Raes

Voorzitter van het directiecomité ad interim Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

De Federale Overheidsdienst (FOD) Binnenlandse Zaken staat ten dienste van de Belgische maatschappij. Zijn opdrachten zijn gestructureerd rond 4 assen:

- de veiligheid van de burger en de bescherming van het private en openbare patrimonium;
- de registratie en identificatie van de natuurlijke personen;
- de uitoefening van bepaalde democratische rechten;
- de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

5.400 vrouwen en mannen vormen samen de FOD Binnenlandse Zaken. Ze helpen de burgers bijvoorbeeld bij overstromingen, maken nationale noodplannen op, organiseren verkiezingen, waken over de voetbalveiligheid en beheren de migratiestromen.

Sinds juni 2002 is Monique De Knop de voorzitter van het directiecomité. Zij leidt het departement en coördineert de algemene directies en de horizontale diensten.

Personeelsbestand

De lineaire besparing werd doorgevoerd zoals bij alle departementen. Voor de asiel- en migratiediensten en voor de Dienst 112 heeft de ministerraad bijkomende fondsen voorzien om aan te werven.

Daarnaast is in 2012 gestart met de federalisering van het gemeentepersoneel tewerkgesteld in de 100-centra (de zogenaamde "aangestelden")

Budget

In 2012 bedroeg het budget voor de uitgaven 788.085.000 euro.

De laatste 5 jaar (2008-2012) is het gerealiseerde budget verhoogd met 39,90 % voor de bestellingen en met 23,29% voor de betalingen. Deze toename is hoofdzakelijk te verklaren door:

het Federaal Kenniscentrum voor de Civiele Veiligheid en de hervorming van de civiele veiligheid;
de financiering van lokale overheden en de transfers naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
de toename van het aantal personeelsleden bij de Dienst Vreemdelingenzaken, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen;
de 112-centra voor noodoproepen.

Personeel en organisatie

De stafdienst Personeel en Organisatie (P&O) houdt zich bezig met het humanresourcesmanagement.

Welzijn van het personeel

Er is een welzijnsplatform opgericht met de Stafdirecteur P&O, de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk en de Sociale Dienst. Dit platform komt minstens 4 maal per jaar samen. Het doel is tweeledig: enerzijds informatie uitwisselen tussen de verschillende diensten zodat de welzijnsacties steeds op elkaar afgestemd zijn en anderzijds nieuwe welzijnsinitiatieven ontwikkelen. Het plan voor de psychosociale begeleiding van medewerkers die het slachtoffer zijn van een crisissituatie buiten de werkomgeving (bv. treinongeluk) is een eerste resultaat van dit platform.

Verder zijn 3 projecten tot stand gekomen met ondersteuning van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid. Zo werden P&O-correspondenten en leidinggevenden in 2012 opgeleid om medewerkers met een alcoholprobleem bij te staan.

In verschillende diensten is samen met de medewerkers bekeken op welke manier stress kan worden aangepakt. Na deze oefening is gestart met de implementatie van een actieplan welzijn.

Een 20-tal change managers is opgeleid in het begeleiden van veranderingsprocessen. Dit zal tot minder stress

leiden.

Efficiënt beheer van de middelen

In 2012 bestond de uitdaging erin om efficiënter te werken met minder middelen. Daarom heeft de FOD Binnenlandse Zaken deelgenomen aan OPTIFED, een federaal programma om te komen tot een efficiënter beheer van de werkmiddelen zonder aan de kwaliteit van de dienstverlening te raken.

Een van de projecten is "costing-out", geleid door de FOD P&O. Het doel is om op basis van de identificatie en analyse van de gegevens in Fedcom te komen tot een clustering van uitgavencategorieën of kostenfamilies voor de hele federale overheid. In 2012 zijn de kostenfamilies NMBS, gas en elektriciteit, post en telecommunicatie bekeken. Bij de FOD Binnenlandse Zaken is een werkgroep besparingen opgericht die de globale analyses van de FOD P&O nader onderzoekt en verbeteringen uitwerkt.

Efficiënt werken betekent ook een goede monitoring van de routines en de projecten. Om de 6 maanden rapporteert de Stafdienst P&O aan de voorzitter over de uitvoering van het managementplan. In 2012 zijn enkele wijzigingen in deze rapportering doorgevoerd. Daardoor wordt de evolutie van de realisatiegraad van de doelstellingen duidelijker voorgesteld en blijkt in een oogopslag welke activiteiten goed lopen en welke meer aandacht of toch enige toelichting vragen.

Begroting en beheerscontrole

De Stafdienst Begroting en Beheerscontrole (B&B) ondersteunt de FOD op het vlak van de opmaak en uitvoering van de begroting, de beheerscontrole en monitoring en de interne controle. De stafdienst verschaft eveneens financieel advies, begrotingsexpertise, richtlijnen en administratieve ondersteuning. Daarnaast verenigt de dienst de financiële gegevens van het hele departement en controleert hij de betreffende reglementering.

Nieuwe boekhouding

Sinds 1 januari 2012 beschikt de FOD over een uniek, geïntegreerd, volledig, krachtig, snel en veilig informaticasysteem voor de boekhouding: Fedcom. Het is de bedoeling alle processen rond de cyclus van de aankopen (uitgaven) en de ontvangsten te integreren om het beheer ervan te vergemakkelijken en daarbij de controle-, transparantie- en rapporteringsmechanismen te bevorderen.

Budgettaire behoedzaamheid

De economische en financiële crisis heeft drastische besparingsmaatregelen vereist. In 2012 zijn de uitgaven aanzienlijk beperkt: besparingen op de personeelskredieten, op de werkingsen investeringskredieten, op bepaalde subsidies, bevrozing van de uitgaven ... Er is 2 % bespaard op de personeelskredieten en op de subsidies en 7 % op de werkings- en investeringskredieten.

In het kader van een beleid van budgettaire behoedzaamheid dat doorheen het jaar versterkt werd, ging deze beperking van middelen gepaard met maatregelen om de uitgaven strikt te controleren. Na de laatste begrotingscontrole van oktober waren nog enkel uitgaven toegestaan die als onsamendrukbaar beschouwd werden (om met andere woorden de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen). De overheidsopdrachten voor een waarde hoger dan 5.500 euro werden aan veelvoudige controles onderworpen: Inspectie van Financiën, controle der vastleggingen, beleidswerkgroep, ministerraad.

Deze bijzonder zware procedures zijn niet zonder gevolgen gebleven voor de werking van de diensten en zullen ook nog voelbaar zijn in 2013.

Informatie- en communicatietechnologie

De Stafdienst Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) staat in voor de uitvoering van een globaal informatiseringsbeleid voor de FOD. Hij beheert en ondersteunt de algemene infrastructuur die voor het hele departement ontwikkeld is en levert technische bijstand en expertise.

Infrastructuur

Wegens de budgettaire bevrozingen en beperkingen in 2012 ($\pm 23\%$) en de kosten voor de ICT-installatie van het nieuwe kabinet Binnenlandse Zaken zijn niet de nodige investeringen kunnen gebeuren om de infrastructuur en de werking van de ICT op peil te houden. Door allerhande beperkingen en verplichte besparingen is er in 2012 geen grote evolutie op technisch vlak geweest.

De migratie van de databank SQL Server 2005 naar SQL Server 2008 en de aanpassing van het documentenbeheersysteem van de Dienst Vreemdelingenzaken in een dergelijke databank hebben wel plaatsgevonden. Dankzij deze aanpassing kon overigens bespaard worden op de aankoop van licenties. Rekening houdend met het aantal documenten en de omvang van de bestanden, moet de belasting van het geheugen zo veel mogelijk beperkt worden. De versie 2008 van SQL Server bezit op dat vlak een nieuwe functionaliteit met betrekking tot volumineuze gegevens, terwijl hij de prestaties van de SQL-motor verbetert. Verder was er de vernieuwing van de Microsoft-software.

Wat het netwerk betreft, was er een betere integratie en een versterking van het netwerk van het Rijksregister, alsook een versteviging van de netwerkinfrastructuur van het kabinet van staatssecretaris De Block. Tot slot werd de Florivalsite in het netwerk opgenomen.

Toepassingen: Visa Information System en TARAP

Besparingen en personeelsbeperkingen zijn een beperkende factor geweest op ontwikkelingen en beschikbaarheden. Daardoor is enkel consolidatie van het bestaande kunnen gebeuren, naast enkele kleine evoluties. Met de ingebruikname van het Europese Visa Information System wordt informatie over visa-aanvragen sinds oktober 2011 gedeeld met de Europese partners in de strijd tegen de zogenaamde "visashopping", het fenomeen waarbij vreemdelingen in verschillende landen een visum aanvragen. Alle Belgische communicatie ter zake verloopt via de BelVIS Message Broker, die beheerd wordt door de FOD Binnenlandse Zaken.

Sedert eind 2012 worden via de Message Broker tevens gegevens uitgewisseld tussen de Dienst Vreemdelingenzaken, de FOD Buitenlandse Zaken en de politiediensten (project TARAP).

Interne audit en inspectie

De Interne Audit en Inspectie draagt bij tot de correcte toepassing van de principes van goed bestuur, de voortdurende verbetering van de procedures en een optimale risicobeheersing met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de FOD Binnenlandse Zaken.

Opdrachten

In 2012 zijn binnen de verschillende diensten van de FOD Binnenlandse Zaken 16 auditactiviteiten uitgevoerd. De auditopdrachten hebben betrekking op verschillende onderwerpen en diensten. Er wordt in het bijzonder aandacht besteed aan:

- het verzekeren van de continuïteit van de essentiële activiteiten van de FOD;
- het naleven van de rechten van de mens en van de burgerrechten;
- het toezien op het integere gedrag van de personeelsleden;
- het correct beheren van de financiën, de aankopen en de voorraden;
- het correct toepassen van de wetgeving en de reglementering;
- het waken over het feit dat de beslissingen tegenover derden een grondslag hebben en gemotiveerd worden;
- het imago van de FOD.

Aanbevelingen

De auditrapporten bevatten aanbevelingen om het beheer van de diensten en hun activiteiten te verbeteren, zoals:

- de efficiëntie van de communicatie verhogen door deze zo veel mogelijk aan te passen aan de doelgroep en de werkcontext;
- feedback van partners vragen om de prestaties continu te verbeteren;
- de uitwisseling van best practices bevorderen;
- het stockbeheer ontwikkelen om de continuïteit van de activiteiten te garanderen en eventuele diefstal, verlies of verspilling efficiënt op te sporen;
- de principes van duurzame ontwikkeling concreet integreren in het beheer van de activiteiten;

- bewoners van de gesloten centra. Zowel het personeel van de FOD als burgers kunnen een klacht indienen. In 2012 heeft de FOD 272 klachten van burgers binnengekregen en 4 van personeelsleden. Daarvan waren er 93 ontvankelijk.

Een groot deel van de klachten kadert in de problematiek van asiel en migratie. De overige klachten zijn verscheiden en situeren zich in de verschillende bevoegdheidsdomeinen van het departement.

Juridische ondersteuning

De Juridische Dienst verschaft informatie en advies. Hij is voornamelijk belast met de behandeling en opvolging van de geschillen voor de hoven en rechtbanken, de Raad van State, het Grondwettelijk Hof en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

De dienst verleent ook advies over en formuleert eventuele bemerkingen bij de door de advocaten opgestelde besluiten (voor de rechtbanken) en memories (voor de Raad van State en het Grondwettelijk Hof). Hij ondersteunt de andere directies bij de redactie van memories voor de Raad van State.

Sociale dienstverlening

De Sociale Dienst verleent de personeelsleden de nodige morele steun en materiële bijstand, zowel in hun privé- als in hun beroepsleven.

Om een situatie beter te begrijpen, leggen de maatschappelijk assistenten regelmatig huisbezoeken af. Sommige administratieve handelingen kunnen eveneens aanleiding geven tot een huisbezoek, zoals aanvragen tot:

- overlevingspensioen;
- tussenkomst in de begrafenis kosten;
- kinderbijslag voor wezen;
- tegemoetkoming voor personen met een handicap;
- sociale huisvesting.

De Sociale Dienst behandelt dossiers over financiële tussenkomsten. In 2012 zijn 87 dossiers behandeld. De meeste tussenkomsten gaan over:

- medische kosten;
- de toekenning van leningen;
- de toekenning van weddevoorschotten.

Preventie en bescherming op het werk

De Interne Dienst Preventie en Bescherming op het werk (IDPB) heeft als belangrijkste taak adviezen te geven en klachten te onderzoeken over het welzijn op het werk.

Risicobeheer: OHSAS 18000

De norm OHSAS 18000 biedt een organisatie alle elementen van een doeltreffend managementsysteem voor de identificatie, evaluatie en dynamische beheersing van alle risico's voor de veiligheid en de gezondheid op het werk.

In 2012 heeft de IDPB een interne opleiding georganiseerd over deze norm. Na deze opleiding heeft de Civiele Veiligheid besloten een proefproject op te starten voor de invoering van OHSAS 18000 bij de operationele eenheid van de Civiele Bescherming van Jabbeke. Onder begeleiding van een extern adviseur zijn een nulmeting uitgevoerd en een actieplan opgesteld. Een aantal maatregelen is reeds uitgevoerd: opstelling van een beleidsverklaring, uitvoering van risicoanalyses, inventarisatie van de welzijn verordening ...

Stress op het werk

De FOD Binnenlandse Zaken volgt nauwgezet de psychosociale risico's voor het personeel op. In 2012 zijn, in samenwerking met IDEWE (de Belgische externe dienst voor preventie en bescherming op het werk), risicoanalyses over stress op het werk uitgevoerd bij verschillende diensten van de FOD.

Op basis van de resultaten van een enquête zijn in een aantal werkgroepen concrete maatregelen uitgewerkt om het risico op stress te vermijden of zo veel mogelijk te beperken.

Rampenschade

Om een slachtoffer van een natuurramp schadeloos te kunnen stellen, moet die ramp erkend worden in een Koninklijk Besluit waarover de ministerraad beslist. De Directie Rampenschade verzamelt daartoe de nodige wetenschappelijke en financiële informatie om een dossier samen te stellen dat de minister van Binnenlandse Zaken aan de ministerraad voorlegt.

Erkenning van rampen

In 2012 zijn 3 natuurrampen erkend: de overstromingen van januari 2011 in Wallonië en de overvloedige regenval in juni en juli 2011 in grote delen van het land. Verder is de geografische uitgestrektheid van 5 rampen uitgebreid, waaronder de hevige winden en overvloedige regenval tijdens de zomer van 2010 en de overvloedige regenval van augustus 2011.

Schadeloosstelling van slachtoffers

Zodra het Koninklijk Besluit tot erkenning gepubliceerd is, hebben de slachtoffers 3 maanden de tijd om een aanvraag tot financiële tussenkomst in te dienen bij de provinciegouverneur. De Directie Rampenschade controleert de gegrondheid van de beslissingen die de gouverneur neemt.

In 2012 is € 25.144.592 toegekend en € 24.642.671 uitbetaald (zie tabel).

Internationale aangelegenheden

De Internationale Cel coördineert, waar nodig, de internationale aspecten van de bevoegdheden van de FOD. De belangrijkste internationale dossiers waarbij de FOD betrokken is, gaan over politie en veiligheid, civiele veiligheid en crisisbeheer, asiel en migratie. Via deze coördinatie wordt erover gewaakt dat de medewerkers van de FOD tijdens hun internationale contacten steeds het beleid van de FOD vertolken.

De Internationale Cel bereidt eveneens de dossiers voor van de minister en/of de staatssecretaris wanneer deze deelnemen aan internationale vergaderingen. Jaarlijks vindt er een 8-tal Europese ministerraden plaats. Daarnaast hebben de minister en de staatssecretaris geregeld bilaterale ontmoetingen, in de meeste gevallen met de collega's uit de buurlanden. Met de Verenigde Staten werd een overeenkomst onderhandeld over de uitwisseling van informatie over terrorisme.

Voorts waakt de Internationale Cel erover dat de Europese richtlijnen tijdig en op een correcte manier in de Belgische wetgeving worden omgezet. In 2012 zijn 5 richtlijnen omgezet in de Belgische regelgeving. De FOD heeft eind 2012 een achterstand voor 1 richtlijn. Die zal in 2013, samen met 5 andere richtlijnen, worden omgezet. Er zijn ook 3 inbreukdossiers van de Europese Commissie geweest: 2 zijn geklasseerd, 1 is nog in behandeling. Tot slot is de FOD tussengekomen in 5 prejudiciële geschillen voor het Europese Hof van Justitie. Deze zaken hadden veelal betrekking op het vrije verkeer van personen binnen de unie, asiel en migratie.

Centrale dienst voor Duitse vertaling

De Centrale dienst voor Duitse vertaling heeft als wettelijke opdracht de vertaling naar het Duits van de federale wetteksten, alsook van de besluiten en omzendbrieven van de FOD Binnenlandse Zaken.

In 2012 zijn 242 wetten, wetsbesluiten, omzendbrieven, koninklijke en ministeriële besluiten vertaald en gepubliceerd. De dienst heeft de vertaling van het Burgerlijk Wetboek en het Strafwetboek afgerond en was eind 2012 bezig met de vertaling van het Militair Strafwetboek en ongeveer 150 artikelen van het Gerechtelijk Wetboek. Hij heeft meegeholpen aan de voorbereiding van de Duitse tekst bij de herziening van de grondwet (5 artikelen).

Als onderdeel van de FOD Binnenlandse Zaken staat hij ook in voor de vertaling naar het Duits van de documenten van de FOD die voor Duitstaligen bestemd zijn (476 dossiers in 2012). Als administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie kan de dienst eveneens overeenkomsten afsluiten met de federale administraties voor de vertaling van besluiten, adviezen, mededelingen en formulieren. Omdat het om een overheidsdienst gaat, stelt hij zijn terminologische databank en zijn Duitse vertalingen van de wetgeving ter beschikking op zijn website

(www.scta.be) en beantwoordt hij de talrijke informatieaanvragen van het publiek en de administraties.

Civiele Veiligheid

De Algemene Directie Civiele Veiligheid organiseert de hulpverlening voor de burgers bij ongevallen, brand en rampen. Ze coördineert het project 112, ondersteunt de brandweerdiensten en beheert de operationele eenheden van de Civiele Bescherming.

Noodcentrales 100/112

De doelstelling van het project 112 is dat iedereen in Europa via het unieke noodnummer 112 gratis de hulp kan oproepen van brandweer, medische hulpdiensten en politie.

Geïntegreerde 112-centra

De regering wil de komende jaren in elke Belgische provincie een volledig geïntegreerd 112-centrum installeren waar alle oproepen voor dringende medische hulp, brandweer en politie terechtkomen. Na het stellen van een aantal vragen aan de beller brengt de operator (die de oproep aanneemt) de dispatchers van de 3 hulpdiensten tegelijkertijd op de hoogte door middel van een gebeurtenisfiche. De hulpdiensten kunnen meteen de nodige mensen en middelen ter plaatse sturen. Deze werkwijze is sneller en efficiënter dan de huidige manier van dispatching.

Op 25 juni is het Hulpcentrum 100/112 Namen verhuisd van de brandweerkazerne in de stad Namen naar de 101-centrale in Jambes. In de loop van 2012 zijn de Hulpcentra 100/112 in West-Vlaanderen en Limburg technisch uitgerust en klaargemaakt om de overschakeling voor te bereiden.

Personeel

In 2012 zijn 51 operatoren aangeworven voor de noodcentrales in België.

De Directie 112 heeft in samenspraak met de geïntegreerde politie, de brandweer en de FOD Volksgezondheid een multidisciplinaire opleiding voor operatoren ontwikkeld die bestaat uit 5 modules. Door dit modulaire en multidisciplinaire systeem kunnen operatoren sneller van noodcentrale veranderen als ze dat wensen. Ze moeten dan enkel bepaalde modules volgen en niet de hele opleiding.

Het is de bedoeling dat de noodcentrales in de toekomst alle oproepen in de 3 landstalen en het Engels zullen kunnen behandelen. Dit zal onder meer gerealiseerd worden door enerzijds de taalkennis van elke operator te verbeteren en anderzijds door de procedures voor conferentiegesprekken tussen 2 noodcentrales te optimaliseren of door procedures met externe tolken te voorzien. In 2012 heeft de Directie 112 voor een 100-tal operatoren taalcursussen per telefoon georganiseerd. Daarin leren calltakers en operatoren in reële omstandigheden hoe ze een oproep moeten aannemen in een andere taal.

Prijs voor beste promotie van het nummer 112

Op 18 april 2012 heeft de Algemene Directie Civiele Veiligheid de prijs van de European Emergency Number Association voor de beste promotie van het Europees noodnummer 112 in ontvangst genomen. Deze prijs werd toegekend aan de Civiele Veiligheid, de FOD Volksgezondheid en de geïntegreerde politie voor de organisatie van allerhande communicatieacties. De lopende promotiecampagnes in Zaventem (Brussels Airport) en Charleroi Brussels Airport zijn voor een jaar verlengd.

De Directie 112 heeft in 2012 ten slotte ook een meerjarige informatiecampagne uitgewerkt om het aantal niet-dringende of niet voor de noodcentrales bestemde oproepen naar noodnummers te verminderen. Een eerste fase van de campagne met als slogan "noodoproepen, geen gezever" is gelanceerd in juli. Daarbij is een netwerk van partners (waaronder lokale hulpdiensten en overheden) uitgebouwd dat informatie over het juiste gebruik van noodnummers helpt verspreiden. Een nationale mediacampagne is de volgende stap.

Brandweer

In 2012 telt België 250 brandweerdiensten. De wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid omkadert de hervorming van de brandweerdiensten.

Hervorming

De wet van 15 mei 2007 heeft tot doel:

- de werking van de brandweerdiensten te verbeteren door ze te groeperen in 34 hulpverleningszones, zodat ze hun middelen onderling kunnen verdelen en rationaliseren;
- de veiligheid van de burgers te verhogen door de toepassing van het principe van de snelste adequate hulp.

Deze hervorming verloopt geleidelijk. In 2010 en 2011 zijn de operationele prezones (OPZ) ingevoerd om de gemeenten van eenzelfde OPZ aan te zetten om nauw samen te werken op operationeel vlak. Die OPZ bestaan trouwens uit dezelfde gemeenten als de toekomstige hulpverleningszones.

De wet van 3 augustus 2012 betekent een niet te verwaarlozen stap voor de hervorming. Deze wet voorziet in: de toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de OPZ:

- de creatie van een prezoneraad waarin de burgemeesters van elke gemeente van de OPZ vertegenwoordigd zijn.
- de oprichting van een permanente coördinatiestructuur. De coördinator is een officier van de brandweerdiensten, die gedetacheerd wordt naar de prezone.

Tot slot beoogt de wet een zonaal preventiebeleid te verzekeren door zich te baseren op een netwerk van preventiedeskundigen die de dossiers van de volledige zone kunnen behandelen.

3 koninklijke uitvoeringsbesluiten vullen de bepalingen van de wet van 3 augustus 2012 aan. Concreet houden ze het volgende in:

- de financiering van de prezones door de toekenning van een federale dotatie zodra voldaan is aan de door de wet voorziene voorwaarden. Dit besluit legt de budgettaire verdeelsleutel vast van de federale dotatie onder de 34 prezones (deze sleutel is overigens identiek aan de sleutel die gebruikt werd voor de toekenning van de subsidies aan de prezones in 2010 en 2011).
- de geleidelijke invoering van de verplichte minimale normen voor de persoonlijke (vest, broek, helm, handschoenen, schoenen, radio, bivakmuts enz.) en collectieve (warmtecamera, radioactiviteitdetector, explosiemeter enz.) beschermingsmiddelen waarover de brandweerlieden moeten beschikken voor elk interventietype.
- de toepassing van het principe van de snelste adequate hulp: tot nog toe bepaalde het territorialiteitsbeginsel dat een brandweerdienst moest tussenkomen op het grondgebied van de gemeenten die bijdroegen in zijn financiering. Voortaan is dat de post van de hulpverleningszone die het snelst met de geschikte middelen ter plaatse kan zijn. De normen die de minima voor personeel en materieel vastleggen, zijn eveneens verduidelijkt.

Overname en verbouwing van Unimogs

Naar aanleiding van de branden in de Hoge Venen en de Kempen in 2011, is gebleken dat sommige brandweerdiensten bijkomende terreinvoertuigen nodig hadden. De Civiele Veiligheid heeft het initiatief genomen om bij Defensie om terreinvoertuigen van zeer goede kwaliteit over te nemen tegen een redelijke prijs.

In juni 2012 heeft Defensie 15 Unimogs aangeboden tegen de prijs van € 25.000 per voertuig. De brandweerdiensten van Beauraing, Bertrix, Lokeren en Vilvoorde hebben elk zo'n wagen gekocht, die ze zullen ombouwen tot een brandweervoertuig.

Herprogrammering van ASTRID-radio's

In 2012 is de Civiele Veiligheid gestart met de herprogrammering van bijna 10.000 ASTRID-radio's. De radio's worden uitgerust met een nieuwe fleetmap en nieuwe functies en hun software wordt geüpdatet. Het doel is om tegen eind 2013 alle radio's van de brandweer, de Civiele Bescherming, het Crisiscentrum, de Hulpcentra 100/112 en de federale diensten van de gouverneurs geherprogrammeerd te hebben.

De gebruikers van ASTRID krijgen een "train the trainer"-opleiding in de brandweerscholen om de nieuwe fleetmap en de mogelijkheden van de nieuwe functies te leren kennen.

Bosbranden: ondersteuning van de helikopters van de politie

Op 11 april 2012 hebben de brandweer en de politie hun samenwerking in geval van natuurbranden getest. Er is een standaard operatieprocedure opgesteld, die voorziet in de alarmering van de bemanning van de helikopter, de communicatie tussen de helikopter en de teams op de grond en de samenwerking op het terrein. Ze is gericht op 4 mogelijke interventies voor de helikopters van de politie:

- blussen (met of zonder zichtbare vlammen);
- beeldvorming met de warmtecamera, om bijvoorbeeld na te gaan of veen ondergronds nog smeult;
- neerlaten van materiaal en personeel op moeilijk bereikbare plaatsen;
- evacueren van mensen, zoals brandweerlieden of wandelaars die omsingeld zijn door vlammen.

Civiele Bescherming

In 2012 telt de Civiele Bescherming (CB) bijna 600 beroepsmensen en meer dan 300 vrijwilligers. Zij werken in 6 operationele eenheden verspreid over het hele land (Brasschaat, Crisnée, Ghlin, Jabbeke, Libramont en Liedekerke).

De interventies van de CB zijn talrijk en gevarieerd. Sommige vinden plaats in samenwerking met de federale politie of andere overheden en diensten.

Bestrijding van vervuiling

De bestrijding van vervuiling is goed voor bijna een derde van alle interventies en kan verschillende vormen aannemen:

- gestrande potvis (februari 2012): een zwaargewonde potvis van 13,5 meter en ongeveer 30 ton strandde in Heist en stierf er uiteindelijk ook. Omdat zijn ontbinding problemen kon opleveren voor de volksgezondheid en het milieu, heeft de Civiele Bescherming van Jabbeke het kadaver opgeruimd.
- vervuiling op de A12 (maart 2012): een tankwagen geladen met afval en brandstof van schepen verloor zijn lading op de snelweg en in de gracht ernaast. De brandweer van Puurs riep de Civiele Bescherming van Brasschaat ter versterking op. Er werd een dam gelegd in de gracht, de weg werd proper gespoten en de vervuiling in de gracht werd weggepompt.
- lek van een chemisch product (mei 2012): in het station van Godinne botsten 2 goederentreinen tegen elkaar. In een van de beschadigde wagons was er een lek. De wagon bevatte een uiterst ontvlambare en schadelijke chemische stof. Op vraag van de brandweer van Yvoir hebben de operationele eenheden van Crisnée, Ghlin en Libramont teams van gaspakdragers en gespecialiseerd materieel gestuurd. Het lek werd gedicht en het chemisch product opgeruimd.
- petroleumlek in haven van Gent (november 2012): terwijl een tanker de brandstof van een schip aan het bijvullen was, kwam 1.000 liter petroleum in de haven van Gent in het water terecht. Daarna werd het rietveld van het Rodenhuizedok erdoor overstelpt. De Civiele Bescherming heeft de vervuiling met behulp van drijvende dammen beperkt en de in het water verspreide koolwaterstoffen opgepompt. Daarna heeft ze de petroleumresten in het rietveld behandeld met detergenten en het veld volledig gemaaid over een lengte van bijna een halve kilometer.

Airborne Compact Transporter

De Airborne Compact Transporter (ACT) is een lichte kleine 4x4, die aangepast is aan grillig terrein en zeer snel 6 personen en materieel kan vervoeren. Dit voertuig kan bijvoorbeeld ingezet worden bij bosbranden, waar sommige brandhaarden moeilijk bereikbaar zijn.

Het grootste voordeel van de ACT is echter dat hij gemakkelijk aan boord kan van een transportvliegtuig van het type C-130. Wanneer de Civiele Bescherming op interventie naar het buitenland vertrekt in het kader van B-FAST, is het niet altijd gemakkelijk om het personeel en materieel naar de door de ramp getroffen regio's te brengen. De wegen kunnen immers beschadigd en moeilijk berijdbaar zijn. Dankzij de ACT kan het personeel van de Civiele Bescherming zich sneller en gemakkelijker naar de plaats van de operaties begeven.

Necrosearch

De IBIS-groep van de Civiele Bescherming werkt samen met het Disaster Victim Identification Team (DVI) van de

federale politie tijdens necrosearchoperaties (opsporing van lichamen van moordslachtoffers).

Nadat ze slagen voor een psychologische test, volgen de leden van de IBIS-groep een opleiding die georganiseerd wordt door de federale politie: identificatie van vermiste personen, deontologie, graaf- en zeefttechnieken ... Tijdens deze opleiding wordt de nadruk ook gelegd op het belang van een precieze methodologie. De opgravingen door het DVI gebeuren immers in het kader van een gerechtelijk onderzoek. Door de minste slordigheid tijdens een operatie kunnen bewijselementen onherroepelijk verdwijnen.

Begin 2012 heeft de IBIS-groep meegewerkt aan de opsporing en ontdekking van het lichaam van de kasteelheer van Wingene, in het kader van een onderzoek dat met de nodige spoed gevoerd werd door het parket van Brugge.

Kenniscentrum

Het Federaal Kenniscentrum voor de Civiele Veiligheid (KCCE) is bevoegd voor de opleiding van het operationeel personeel van de openbare hulpdiensten en de uitwerking van gestandaardiseerde interventieprocedures voor al deze diensten. Het werkt regelmatig samen met partners uit diverse sectoren: brandweer, universiteiten, industrieën, buitenlandse instellingen ...

Bosbranden

Branden zoals die in de Hoge Venen en de Kempen in 2011, zijn in onze contreien redelijk zeldzaam. Het was dan ook nodig om de knowhow van de leden van brandweer en Civiele Bescherming te vergroten.

Uit een studie van het KCCE bleek Frankrijk het land met de meest gestructureerde methode. Een 10-tal leden van de Belgische hulpdiensten heeft er in 2012 een opleiding van 4 weken gevolgd om het brevet Bosbranden te behalen. Naargelang van hun functie op het terrein, hebben de deelnemers een of meerdere van de onderstaande opleidingen gevolgd:

- specifieke blustechnieken;
- leiden van de interventies in een gemeenschappelijk en coherent kader;
- strategieën voor de bestrijding van natuurbranden;
- bevelvoeringstechnieken.

In het najaar van 2012 hebben enkele leden van brandweer en Civiele Bescherming hun kennis vervolmaakt door nog meer doorgedreven Franse opleidingen te volgen, zoals "grootschalige bevelvoering" en "luchtsteun". België heeft bovendien een akkoord gesloten met Frankrijk om de inzet van brandblusvliegtuigen bij natuurbranden in België mogelijk te maken.

Behalve opleiding is het doel van het KCCE om op dat domein een globale en duurzame oplossing te verschaffen. Er is dan ook een federale werkgroep opgericht om een standaard operatieprocedure op te stellen voor de natuurbranden en een opleiding uit te werken die gegeven zal worden in de provinciale opleidingscentra.

Veiligheid rond elektrische en hybridevoertuigen

Er zijn heel wat risico's verbonden aan elektrische en hybridevoertuigen. Bij brand kan de thermische verpakking van de batterijen bijvoorbeeld giftige rook veroorzaken.

In 2012 heeft het KCCE, in samenwerking met het provinciaal opleidingscentrum van Antwerpen (Campus Vesta) en een firma, een opleiding georganiseerd over de veiligheid rond elektrische en hybridevoertuigen. Tijdens de opleiding hebben 90 instructeurs uit de verschillende brandweerscholen van het land onder meer geleerd om:

- elektrische en hybridevoertuigen en de bijhorende risico's te identificeren;
- een veilige procedure toe te passen;
- juist te handelen en incidenten te bestrijden die specifiek zijn voor deze voertuigen (risico op uitbreiding van de brand door flash-over, specifieke giftigheid van de rook ...).

Sinds oktober 2012 wordt deze opleiding gegeven aan de leden van brandweer en Civiele Bescherming in de provinciale opleidingscentra. Het KCCE stelt een waaier aan didactische instrumenten en cursussen ter beschikking van de brandweerscholen.

Oefening in Diabolotunnel

Op 24 mei 2012 heeft er een multidisciplinaire oefening plaatsgevonden met honderden leden van de brandweer, de politie en de medische hulpdiensten in de spoortunnel Diabolo nabij de luchthaven van Zaventem. Het doel was om het interventieplan voor deze nieuwe tunnel te testen, maar ook om de experts van het KCCE in staat te stellen een nieuw ontwerp van standaard operatieprocedure voor zware ontzetting (treinen en trams) uit te werken.

Interventies in het buitenland

DICa-DIR (Detachement voor Interventie bij Rampen in het buitenland) is de operationele component van de FOD Binnenlandse Zaken die deelneemt aan opdrachten in het buitenland bij rampen. Deze component, die beheerd wordt door de Civiele Veiligheid, interveeiert aan de zijde van Defensie, Volksgezondheid en Buitenlandse Zaken in het kader van B-FAST (Belgian First Aid & Support Team). De leden van DICa-DIR behoren ofwel tot een operationele eenheid van de Civiele Bescherming, ofwel tot een brandweerdienst. De samenstelling van DICa-DIR hangt af van het soort interventie en dus van het type ramp (overstroming, vervuiling, aardbeving, vloedgolf ...).

In 2012 heeft de Civiele Veiligheid de interventiecapaciteit van de USAR-teams (Urban Search And Rescue) versterkt. Deze teams van DICa-DIR zijn gespecialiseerd in het opsporen en redden van slachtoffers die onder puin bedolven zijn of gekneld zitten op gevaarlijke plaatsen (op hoogte bijvoorbeeld).

Na een theoretische opleiding heeft een 70-tal USAR-stagiairs deelgenomen aan een oefening die een aardbeving met een kracht van 7,5 op de schaal van Richter met zware schade en veel slachtoffers simuleerde. Tijdens deze oefening verliep alles zoals tijdens een echte interventie om de technische kennis van de deelnemers te kunnen evalueren, maar ook om hun mentale en fysieke weerbaarheid te testen. Door het grote aantal deelnemers werden 2 sessies van een week georganiseerd.

De USAR-stagiairs zijn meermaals tussengekomen op verschillende plaatsen (verlaten industrieterreinen, onbewoonbaar verklaarde gebouwen ...) en hebben gespecialiseerd materieel gebruikt zoals telescopische camera's en een radio-uitrusting om slachtoffers onder het puin op te sporen. Ook hulpverleningsteams met honden en GRIMP-teams (Groep voor Redding en Interventie op Moeilijke Plaatsen) hebben deelgenomen aan de operaties.

Voor het eerst hebben minidrones (kleine vliegtuigen zonder piloot) verkenningsvluchten gedaan boven de interventiezones.

Algemene Directie Veiligheid en Preventie

De Algemene Directie Veiligheid en Preventie heeft als hoofdtaak de veiligheid van de burgers te verbeteren. Zij doet dit op hoofdzakelijk 3 manieren:

- door toezicht te houden op de correcte naleving van een aantal specifieke wetten en in geval van inbreuken sancties op te leggen;
- door maximaal in te zetten op preventie en burgers aan te sporen om ook zelf initiatieven te nemen voor meer veiligheid;
- door intens samen te werken met tal van partners.

Voetbalveiligheid

De Voetbalcel staat in voor de coördinatie van het veiligheidsbeleid bij voetbalwedstrijden. Zij waakt tevens over de toepassing van de voetbalwet. Dit laatste vertaalt zich in mogelijke sancties voor clubs en supporters die de voetbalwet overtreden. Stadioninspecties en adviesverlening aan de clubs vormen een belangrijk onderdeel van het takenpakket van de Voetbalcel. Daarnaast stimuleert ze ook de preventie van voetbalgeweld via de subsidiëring van projecten binnen de clubs en de sensibilisering van supporters. Ten slotte speelt de Voetbalcel een belangrijke rol bij de internationale samenwerking rond voetbalveiligheid.

In 2012 heeft de Voetbalcel 1.048 administratieve beslissingen genomen tegen supporters die de voetbalwet hebben overtreden. Er werden 895 stadionverboden opgelegd. 73 personen hebben enkel een geldboete gekregen, terwijl 80 dossiers zonder sanctie werden afgehandeld. Er werd in totaal 327.700 euro aan geldboetes opgelegd. Tegen circa 5 % van de administratieve beslissingen werd beroep aangetekend bij de politierechtbank.

De Voetbalcel heeft tevens 51 controles (41 wedstrijd- en 10 infrastructuurcontroles) uitgevoerd bij de clubs van eerste en tweede klasse om na te gaan of ze de wettelijk vastgelegde veiligheidseisen naleven. In circa 90 % van de gevallen heeft dit geleid tot het opstellen van een proces-verbaal tegen de organisator door een beëdigd ambtenaar van de Voetbalcel.

In 2012 heeft de Voetbalcel 25 startbaners tewerkgesteld bij 12 clubs uit eerste en tweede afdeling. Deze jongeren voeren veiligheidstaken uit.

Tot slot heeft de cel 100.000 euro aan subsidies uitgekeerd aan 21 clubs uit eerste en tweede afdeling. De gesubsidieerde projecten bereiken een breed maatschappelijk segment aan doelgroepen met een ruime waaier aan sociale en preventieve initiatieven. Deze projecten hebben een impact op de veiligheid, het respect en de fair play en bevorderen de maatschappelijke integratie.

Private veiligheid

De Directie Private Veiligheid zorgt voor een strikte reglementering en controle van de activiteiten van de private veiligheidssector om de privacy en de grondrechten van de burgers maximaal te waarborgen en te beschermen.

Vergunningen en erkenningen

De Directie Private Veiligheid levert vergunningen en erkenningen aan de private veiligheidssector af voor een periode van 5 jaar. Die kunnen voor eenzelfde periode (bewakingsondernemingen, interne bewakingsdiensten, ondernemingen voor veiligheidsadvies, opleidingscentra) of een dubbele periode (privédetectives, beveiligingsondernemingen) verlengd worden.

Aantal vergunningen op 31/12/2012

- Bewakingsondernemingen: 194
- Interne bewakingsdiensten: 165
- Beveiligingsondernemingen: 865
- Privédetectives: 857
- Opleidingsinstellingen: 36
- Veiligheidsadviseurs: 400

Identificatiekaarten

Personen die activiteiten wensen uit te oefenen in de bewakings- of beveiligingssector moeten houder zijn van een identificatiekaart. Deze kaart wordt afgeleverd als de betrokken persoon voldoet aan een aantal strikte voorwaarden.

Aantal overhandigde identificatiekaarten in 2012

- Bewaking
 - o gewone identificatiekaarten: 10.173
 - o met wapendrachtvergunning: 687
 - o tijdelijke identificatiekaarten: 418
- Veiligheidsdiensten: 253
- Beveiligingssector: 786

Controles en inbreuken

De inspectiecel van de Directie Private Veiligheid tracht quasi permanent aanwezig te zijn op het terrein in de 3 gewesten en toe te zien op de naleving van de wet op de private en bijzondere veiligheid.

In 2012 zijn in dit kader 254 locaties gecontroleerd. Het overgrote deel van de controles vond plaats binnen de sector van de private bewaking, in het bijzonder het uitgaansmilieu.

In totaal zijn 772 processen-verbaal opgesteld, inclusief de inbreuken die administratief zijn vastgesteld. Het merendeel van deze processen-verbaal werd opgesteld door beëdigde inspecteurs van de FOD Binnenlandse Zaken, ongeveer 37 % door de politiediensten.

Reglementering

Naast het nastreven van een correcte naleving van de wet, wil de Directie Private Veiligheid beleidsrisico's identificeren en lacunes in de regelgeving opsporen. Ook een nauwe samenwerking met de lokale en federale politiediensten blijft een permanente doelstelling bij het uitvoeren van controles.

In 2012 zijn 2 vermeldenswaardige wijzigingen aan de regelgeving doorgevoerd: een wetswijziging over waarde transporten en een wijziging van de retributies en administratieve kosten.

Meer info over private veiligheid op www.vigilis.be.

Brandveiligheid

De Directie Brandpreventie is gespecialiseerd in de brandveiligheid van gebouwen, voornamelijk op het vlak van de structuur, de bouwmaterialen en de uitrusting. Ze coördineert de regelgeving voor alle gebouwen die geen eengezinswoning zijn en waakt over de toepassing ervan. Ze behandelt eveneens afwijkingsaanvragen. Daarnaast verzekert de Directie Brandpreventie het voorzitterschap en de werking van de Hoge Raad voor beveiliging tegen brand en ontploffing.

Basisnormen en afwijkingen

Nieuw op te richten gebouwen, met uitzondering van eengezinswoningen, moeten wettelijk gezien aan een aantal basisbrandpreventienormen voldoen. De wet voorziet afwijkingen wanneer het onmogelijk is aan die basisnormen te beantwoorden.

In 2012 zijn 283 aanvragen voor afwijkingen ingediend (66 meer dan in 2011), waarvan 39 specifiek voor industriegebouwen. De 244 andere aanvragen waren voor appartementsgebouwen, gevangenissen, winkels, kantoorgebouwen, sporthallen ...

Om meer tegemoet te komen aan de verschillende actoren die betrokken zijn bij de afwijkingsprocedure, werd de doorlooptijd ervan ingekort. De gemiddelde termijn voor de behandeling van een aanvraag is verminderd van 152 dagen in 2011 naar 109 in 2012.

Wijziging van de basisnormen

In juli 2012 heeft de reglementering van de basisnormen een grote wijziging ondergaan. Die betreft voornamelijk de aanpassing van de classificatie van de prestaties inzake brandgedrag, in overeenstemming met de Europese classificatie.

Ten gevolge van de evoluties van de technieken in de bouwsector zijn ook andere wijzigingen doorgevoerd. Zo zijn er nieuwe voorschriften voor de constructie van milieuvriendelijke gebouwen (groendaken, verluchting in lage-energiewoningen enz.).

Alle informatie over deze reglementering is beschikbaar op www.besafe.be.

Lokale veiligheid

De Directie Lokale Integrale Veiligheid werkt samen met steden en gemeenten aan de lokale veiligheid. Dit gebeurt via preventiemaatregelen, met name tegen inbraak en brand. Het doel is de burger blijvend te sensibiliseren en de nodige middelen te geven zodat hij zelf het initiatief kan nemen om zijn veiligheid te verbeteren.

Diefstalpreventieadviseur

Een diefstalpreventieadviseur is een expert bij de gemeente of politiezone, die objectief en volledig kosteloos advies geeft over inbraakbeveiliging. Om die functie beter bekend te maken bij de burger, is in 2012 een communicatiecampagne opgezet. Tijdens deze campagne is de gids "Communicatie: dé sleutel om in te breken bij de burger" ontwikkeld om de adviseur in zijn functie te ondersteunen.

Diefstal uit voertuigen

“Wat niet weg is, is gezien!": dat is de slogan van de sensibiliseringsactie rond diefstal uit voertuigen. Voor deze actie is zowel een beroep gedaan op de lokale preventiediensten als op de partners van het Nationaal Overlegplatform Autocriminaliteit (NOA). Daarnaast heeft ook de vzw GOCA, de overkoepelde organisatie voor alle autokeuringscentra in België, zich geëngageerd om in al haar centra de affiche met het campagnebeeld uit te hangen en kaartjes met tips ter beschikking te stellen van de bezoekers. Ter ondersteuning van de lokale preventiediensten zijn onder andere stickers en affiches verdeeld.

14-daagse van de Veiligheid

Van 8 tot 23 september 2012 heeft de 14-daagse van de Veiligheid plaatsgevonden. Het centrale thema was evacuatie. Meer dan 120 brandweerkorpsen hebben actief meegewerkt door hun deuren open te stellen, informatiesessies te organiseren of de boodschap via lokale overheden en organisaties te verspreiden. In het kader van de campagne zijn onder meer een evacuatiespel en de brochure “Blindelings vluchten bij brand!” ontwikkeld.

Beleidsoplossingen voor criminele fenomenen

De Dienst Beleid Integrale Veiligheid analyseert criminele fenomenen en werkt beleidsoplossingen uit op federaal niveau. Die oplossingen worden nadien omgezet in concrete projecten.

Identificatie en registratie van verkopers van edele metalen

Dieven zijn vaak uit op juwelen. Vroeger kon iedereen anoniem zijn (oud) goud verkopen aan juweliërs of smelters. Dieven en helers maakten daar gretig gebruik van.

Sinds het Koninklijk Besluit van 24 januari 2012 is er een identificatie- en registratieplicht voor personen die edele metalen wensen te verkopen (bv. de verkoop van oude juwelen bij een juwelier). Deze maatregelen beogen naast de burger ook de juwelier te beschermen.

Buurtinformatienetwerken

De buurtinformatienetwerken (BIN) blijven een belangrijk instrument voor burgers en ondernemers om mee te werken aan het voorkomen van criminaliteit, overlast en onveiligheid. Deze BIN's lenen zich er uitstekend toe om preventietips mee te geven aan een grote groep bewoners, wat een belangrijke aanvulling kan betekenen van de initiatieven van politie en gemeentelijke preventiediensten.

In 2012 zijn 34 nieuwe buurtinformatienetwerken opgericht, wat de teller op 525 brengt in heel België.

Ladingdiefstal

Sinds 2006 volgt het overlegplatform “beveiligde parkings” de problematiek van ladingdiefstallen op en stimuleert het de oprichting van beveiligde parkings. In dat kader zijn 2 proefprojecten gelanceerd. In november 2012 is een parking in Wetteren geopend en een parking in Wanlin is gepland voor 2013.

Beide zijn bestaande autosnelwegparkings die worden uitgebreid en waarvoor de gewesten een concessie verlenen aan een privéonderneming voor de uitbating van een beveiligde parking voor vrachtwagens. Beide proefprojecten zullen het onderwerp uitmaken van een voortdurende evaluatie naar efficiëntie en rentabiliteit toe.

Het definiëren van het veiligheidsniveau vormt eveneens een belangrijk instrument bij het verhogen van de veiligheid van parkings. Hierdoor kan de chauffeur zijn rit plannen en zich naar gelang van het gewenste veiligheidsniveau parkeren. Het stimuleert ook de uitbater van een beveiligde parking om een optimaal veiligheidsniveau na te streven en te respecteren. Dit alles heeft als einddoel zowel de veiligheid van de lading als van de chauffeur te garanderen.

Politiebeheer

De Directie Politiebeheer verleent ondersteuning voor het beheer van de 195 politiezones. Zij staat in voor het beheer van diverse materies met betrekking tot de goede werking van deze zones, zoals de wetgeving over de financiering en de boekhouding, de procedures voor aanstelling en evaluatie van de korpschefs, de benoeming- en

ontslagprocedures voor hogere officieren en de tuchtprocedures ten opzichte van de korpschefs en de hogere officieren. Daarnaast oefent de Directie Politiebeheer namens de minister van Binnenlandse Zaken ook het specifiek toezicht uit op de beslissingen genomen door de politieraden en de gemeenteraden op het vlak van politie.

Verkiezing en installatie van politieraadsleden

De politieraad vormt de tegenhanger van de gemeenteraad in de meergemeentepolitiezones. Hij oefent er dus bevoegdheden uit van de gemeenteraad met betrekking tot het beheer en de organisatie van het lokaal politiekorps.

Naar aanleiding van de verkiezingen van oktober 2012 heeft de minister van Binnenlandse Zaken via een omzendbrief en met de hulp van de Directie Politiebeheer de aandacht van de pas verkozen burgemeesters gevestigd op hun doorslaggevende rol bij het verloop van het pre-electorale proces en bij de algemene organisatie van de verkiezing van de politieraadsleden, alsook op de verschillende stappen van de procedure tot verkiezing en installatie van deze leden.

Verkiezingen Vaste Commissie van de Lokale Politie

Begin 2012 is de Directie Politiebeheer overgegaan tot de toekenning van alle mandaten als lid van de Vaste Commissie van de Lokale Politie (VCLP). De VCLP is ingesteld door de wet op de geïntegreerde politie en is een representatief orgaan op federaal niveau voor de 195 politiezones van het land. Zij verstrekt adviezen over alle thema's in verband met de lokale politie (zoals het te volgen beleid op organisatorisch en functioneel vlak of in de domeinen met een onmiddellijke weerslag op de werking van de lokale politie).

De VCLP is samengesteld uit 16 korpschefs van de lokale politie, ingedeeld per gewest en categorie van politiezone. Om die mandaten in te vullen, is eind 2011 een oproep tot kandidaatstelling gelanceerd, waarop 28 korpschefs hebben geantwoord.

Geschillen en juridische ondersteuning

De Dienst Geschillen en Juridische Ondersteuning handelt geschillen tussen de federale politie en de burger af, zoals een verzekeringsmaatschappij dat doet tussen burgers onderling. Een voorbeeld: wanneer een paard van de federale politie op hol slaat en enkele wagens beschadigt, dan zal de Dienst Geschillen de federale politie vertegenwoordigen bij de afhandeling van het schadedossier.

Minnelijke schikkingen en gerechtelijke procedures

In 2012 is 98,4 % van de dossiers geregeld via een minnelijke schikking, evenveel als in 2011.

De dossiers die niet met een minnelijke schikking kunnen worden afgesloten, gaan over in een gerechtelijke procedure. In 2012 zijn er 17 gerechtelijke procedures geweest. De FOD Binnenlandse Zaken heeft 13 zaken gewonnen, bij 4 was er een gedeelde aansprakelijkheid of kon niet bepaald worden wie aansprakelijk was bij gebrek aan bewijsmateriaal.

Rechtsbijstand

In 2012 hebben 49 politieambtenaren kosteloze rechtsbijstand gekregen van het departement: 27 als eiser (benadeeld persoon) en 22 als verweerder, van wie sommigen werden verhoord in het kader van de toepassing van de SALDUZ-wet.

Inkomsten en uitgaven

- Uitgaven tot schadeloosstelling van derden als slachtoffer van schadelijke handelingen: € 765.000;
- Onkostenstaat en erelonen van advocaten, deurwaarders en deskundigen: € 396.000;
- Inkomsten door inning bij aansprakelijke derden of verzekeringsmaatschappijen: € 1.200.000.

Algemene Directie Crisiscentrum

[Een koudegolf](#), [een treinontsporing](#) of [een busongeval](#): verschillende gebeurtenissen hebben in 2012 beroering

veroorzaakt bij de bevolking. Het is voor de burger belangrijk te weten dat de overheden dagelijks actie ondernemen om zijn veiligheid te garanderen en bij noodsituaties aanbevelingen meedelen. Om deze uitdagingen samen aan te gaan, moeten overheden en burgers zich voorbereiden. Hen ondersteunen bij hun acties stond centraal in de opdrachten van het [Crisiscentrum](#) in 2012.

Het Crisiscentrum waakt 24/7 over de civiele en politionele veiligheid met zijn partners: politie- en inlichtingendiensten, hulp- en interventiediensten, alsook gemeentelijke, provinciale, gewestelijke, nationale en internationale overheden.

Geïnformeerd zijn om te begrijpen

De burger is de eerste actor op het vlak van zijn veiligheid. Een burger die vooraf over de risico's is geïnformeerd, zal gepast kunnen reageren in een noodsituatie en zo de gevolgen ervan helpen vermijden of beperken.

Het Crisiscentrum werkt daartoe dagelijks met zijn partners. Om de overheden en burgers die betrokken zijn bij een gebeurtenis, dreiging of noodsituatie, snel en doeltreffend te alarmeren, verzamelt en analyseert de permanentie van het [Crisiscentrum](#) 24/7 de beschikbare informatie.

Via het alarmeringskanaal [Early Warning System](#) hebben ondernemingen en overheden 13 boodschappen uitgewisseld in 2012, voornamelijk in verband met anarchisme en milieu- of dierenactivisme. Het Crisiscentrum heeft ook rechtstreeks contact gehad met de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van België voor dreigingen uit het anarchistische milieu.

De burger kan zich informeren over evenementen, noodsituaties of verschillende acties op (inter)nationaal niveau via online kanalen: de website [crisiscentrum.be](#) kreeg 36.551 bezoekers in 2012, 2.879 abonnees volgen de Twitter-account [@CrisiscenterBE](#) (gecertificeerd sinds 1 december 2012) en 470 fans volgen de Facebook-pagina [CrisiscentreBE](#) waar 117 berichten gepubliceerd werden in 2012.

Bovendien beschikt de burger sinds november 2012 over nuttige informatie om incidenten gelinkt aan de activiteiten van [Seveso-ondernemingen](#) te begrijpen en zich erop voor te bereiden. Er is een [informatiecampagne](#) gevoerd met de betrokken FOD's, de gewesten, de gouverneurs en de burgemeesters, alsook met [Essenscia](#), de federatie van de chemische industrie en life sciences. Op 1 maand tijd zijn 400.000 [brochures](#) uitgedeeld, is de [tv-spot](#) 7.200 keer bekeken op YouTube en hebben 33.142 bezoekers de website [seveso.be](#) en zijn [dynamische kaart](#) (om de ondernemingen in de directe omgeving te kennen) geraadpleegd. Om de jongsten te sensibiliseren, is [Seveso The Game](#) gelanceerd in samenwerking met de gemeenschappen. Door verspreiding via sociale media is het spel meer dan 7.500 keer gespeeld.

De burger moet niet alleen geïnformeerd worden over de risico's, maar ook over de [noodplannen](#). Zo zal hij de organisatie en de acties van de overheden beter begrijpen. Een nieuwe stap in die richting is in 2012 verwezenlijkt met het [ministerieel besluit van 8 november 2012](#): elke betrokken burger kan voortaan een ontwerp van noodplan dat opgesteld is door een provinciegouverneur voor een Seveso- site raadplegen en zijn opmerkingen en advies geven. In 2012 heeft het Crisiscentrum 17 provinciale Seveso-noodplannen geanalyseerd.

Bij een noodsituatie verwacht iedereen correcte, snelle en duidelijke informatie van de bevoegde overheden. Het doel van het [project BE-Alert](#) is om alternatieve en aanvullende kanalen te ontwikkelen naast de al operationele sirenes en sms-berichten om de bevolking te alarmeren. In 2012 werkte 97,62 % van de sirenes correct en zijn 1.159 sms'en gestuurd naar doven en slechthorenden bij tests. Om bij noodsituaties te kunnen antwoorden op specifieke vragen van de betrokken bevolking, hebben 146 burgemeesters en gouverneurs sinds februari 2012 de infrastructuur van het Contact Center opgenomen in hun procedures. Het kan immers belangrijk zijn dat er een uniek informatienummer geopend kan worden bij een noodsituatie om te vermijden dat de noodcentrales overstelpt worden met oproepen.

Zich voorbereiden om zich te beschermen

Mensen moeten rekening houden met bepaalde risico's. Om zijn veiligheid en die van zijn gezin te garanderen, kan iedereen zich voorbereiden: een [noodpakket](#) in huis hebben; weten hoe water, gas en elektriciteit afgesloten kunnen worden; in contact blijven met het gezin; kwetsbare burens helpen bij een noodsituatie.

De overheden die instaan voor het crisisbeheer evalueren de risico's om gepaste noodplannen op te stellen. In een

multidisciplinair kader zorgt het Crisiscentrum voor de [nationale noodplannen](#) en ondersteunt het de burgemeesters en gouverneurs bij de toepassing van hun [lokaal beleid rond noodplanning en crisisbeheer](#).

Omdat de burgemeester dicht bij de burger staat, speelt hij een essentiële rol in het crisisbeheer. Deze rol werd in 2012 gepreciseerd in een onderzoek dat het Crisiscentrum toevertrouwde aan de Hogeschool Gent en de Universiteit van Luik. De gevalstudies zullen in 2013 uitmonden in een gids voor de nieuwe burgemeesters.

In 2012 heeft de elektriciteitsbevoorrading heel wat vragen opgeroepen bij de bevolking en de media. Deze kwestie heeft ook de aandacht getrokken van het Crisiscentrum. In oktober 2012 heeft de minister van Binnenlandse Zaken het Nationaal Noodplan voor een grootschalige elektriciteitspanne goedgekeurd, alsook een "Noodplanningsgids – Grootschalige elektriciteitspanne" voor de lokale overheden. Wat [elektriciteitsschaarste](#) betreft, neemt het Crisiscentrum deel aan de werkzaamheden van de FOD Economie en van [Elia](#). Hij staat in verbinding met zijn crisispartners bij de invoering van de noodprocedures en de nodige mechanismen om de sociaal-economische gevolgen van een elektriciteitsschaarste te beheren en [de bevolking optimaal te informeren](#).

De huidige informatiemaatschappij wordt steeds virtueel. Ze wordt gekenmerkt door een exponentiële groei van nieuwe technologieën. Om de informaticaveiligheid van het land te waarborgen, heeft de ministerraad van 21 december 2012 aan de eerste minister de uitvoering toevertrouwd van de "Nationale cyberveiligheidsstrategie" die mee opgesteld werd door het Crisiscentrum. Deze laatste heeft daartoe in 2012 deelgenomen aan meerdere (inter)nationale cyberveiligheids oefeningen.

Zich voorbereiden vereist immers oefening. Om de werking van de noodplannen en -procedures te testen en te analyseren, organiseren het Crisiscentrum en de gouverneurs en burgemeesters regelmatig [oefeningen](#). In 2012 hebben verschillende belangrijke oefeningen plaatsgevonden:

4 mei 2012 – Portex: parallel met het bezoek van internationale waarnemers werd een oefening rond [maritieme veiligheid](#) georganiseerd in Antwerpen met de bevoegde lokale en nationale overheden. Dit lag aan de basis van een "Drill & Exercise Handbook" dat opgesteld werd door het [Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen](#) op vraag van de Europese Commissie en dat gebruikt zal worden op Europees niveau.

14 mei 2012 – Inindex: de actoren van het [nationaal noodplan Natuurrampen](#) hebben deelgenomen aan een oefening die grootschalige overstromingen simuleerde in de provincies Limburg en Luik. Van de mobiliteit tot de veiligheid, van de opvoeding van middelen tot de evacuatie van de slachtoffers, van de nationale coördinatie tot de lokale informatie aan de bevolking: deze oefening heeft het mogelijk gemaakt de operationaliteit van de procedures af te toetsen en de interacties tussen alle actoren te verbeteren.

20 en 21 november 2012 – Pégase: in het kader van deze grootschalige oefening, die gedurende 36 uur een incident in de kerncentrale van Electrabel in Tihange simuleerde, hebben honderden medewerkers van de betrokken overheden en interventiediensten, alsook de uitbater van de site hun nucleaire noodplannen en -procedures kunnen testen. Het was een leerrijke oefening om de veiligheid en de informatie aan de bevolking te verbeteren bij een nucleair risico: medewerking van IHECS en zijn 150 studenten die burgers en journalisten simuleerden, invoering van een opleidingsmodule voor de hulpverleners, test van het opvangcentrum met grote capaciteit van Marche-en-Famenne.

Zich voorbereiden om zich te beschermen: daarvoor hebben de overheden nood aan continue opleiding en permanente informatie-uitwisseling. Dat is de opdracht van het [Hoger Instituut voor de Noodplanning \(HIN\)](#), die geactualiseerd werd door het [Koninklijk Besluit van 5 december 2011](#). Een [wetenschappelijk comité](#) dat in 2012 is opgericht, brengt specifieke kennis en benaderingen van het operationeel personeel en de academische wereld samen. Het onderwijzen van het crisisbeheer en de crisiscommunicatie op alle niveaus werd voortgezet door het HIN in samenwerking met verschillende scholen (Campus Vesta, Universiteit van Luik, Katholieke Universiteit Leuven) en de interventiediensten.

De voorbereiding op risico's wordt in België geïntegreerd in de internationale initiatieven ter zake. Dit is perfect logisch: de risico's zijn immers, net als vele Belgische werknemers, niet aan grenzen gebonden. Het is dan ook essentieel om de bescherming van de bevolking in de grensregio's op coherente wijze te waarborgen, ondanks de administratieve organisatie en de reacties op noodsituaties die eigen zijn aan elk land.

Sinds 1 januari 2012 heeft België een nieuw [Benelux-verdrag](#) met Nederland en Luxemburg. Het crisisbeheer is erin geformaliseerd. Samenwerkingsprocedures bij een nucleair ongeval, waaronder de informatie-uitwisseling,

konden getest worden tijdens de oefening Pégase. Bovendien hebben de Franse en Belgische minister van Binnenlandse Zaken op 5 september 2012 deze grensoverschrijdende samenwerking rond crisisbeheer besproken, die in handen genomen wordt door het Crisiscentrum.

De Europese Unie neemt zelf ook actief deel aan de niet-politionele veiligheid, met name via initiatieven om de preventie van risico's in elk land aan te moedigen. In 2012 heeft het Crisiscentrum meegewerkt aan Europese projecten rond de evaluatie van risico's.

De [Richtlijn Seveso III](#) van 4 juli 2012 is een concreet voorbeeld van de Europese betrokkenheid bij de veiligheid en de informatie aan de bevolking. In juni 2015 treden nieuwe vereisten in werking om grote ongevallen met gevaarlijke chemische producten te voorkomen en beter te beheren: etikettering en verpakking van de substanties en mengsels, betere toegang van het publiek tot de milieu-informatie en grotere deelname van het publiek aan het beslissingsproces. Het Crisiscentrum werkt mee aan de omzetting van deze richtlijn naar Belgisch recht met zijn partners van het [samenwerkingsakkoord](#).

De veiligheid van de bevolking ten opzichte van de nucleaire en Seveso-risico's wordt gefinancierd door fondsen die gevoed worden door de ondernemingen van de betrokken sectoren. Het Crisiscentrum beheert deze fondsen waarmee in 2012 de Seveso-informatiecampagne, de verbetering van het netwerk van de alarmeringssirenes, de aankoop van materieel voor de interventiediensten, de huur van blusmaterieel en de controle van de Seveso-noodplanningszones gefinancierd konden worden.

Werken aan de veiligheid van iedereen

Veiligheid is een permanente uitdaging, zowel voor de overheden als voor de burgers. Of het nu gaat om manifestaties, sport- of andere populaire evenementen, tragische ongevallen of andere onvoorzienbare noodsituaties, de burger moet weten hoe zo goed mogelijk te handelen voor zijn veiligheid.

Het Crisiscentrum zorgt dagelijks voor de coördinatie van de veiligheid van grootschalige evenementen die een grote impact kunnen hebben op de openbare orde en de veiligheid van de bevolking.

De 75 rally's van 2012 zijn hier een mooi voorbeeld van. Via [een praktijkgerichte brochure](#) die in juni 2012 verspreid werd, wil de Rallycommissie openbare en private actoren helpen om samen de best mogelijke preventieve voorzieningen op te zetten. Die brochure bevat aanbevelingen, zoals: veralgemening van een zone van 10 meter aan weerskanten van de weg die verboden is voor het publiek; omkadering door opgeleid en voldoende kwaliteitsvol personeel; verhoogde sensibilisering van het publiek voor de gevaren die eigen zijn aan rally's.

De veiligheid wordt dagelijks gegarandeerd met respect voor ieders vrijheden. Niettemin veroordeelt de Belgische maatschappij, zoals elke democratie, elke aanzet tot haat en geweld. 2012 is niet gespaard gebleven: incidenten aan de ambassade van Syrië, een aanslag tegen een moskee, rellen naar aanleiding van haatberichten op het internet of het online verspreiden van een polemische film. Naargelang van de evaluatie van de dreiging door het Coördinatieorgaan voor de Dreigingsanalyse ([OCAD](#)), heeft het Crisiscentrum er voor ieders veiligheid over gewaakt de gepaste maatregelen voor de handhaving van de openbare orde te treffen.

De 1.149 manifestaties die het Crisiscentrum in 2012 heeft opgevolgd, tonen aan dat in België de vrijheid om te manifesteren verenigbaar is met de ordehandhaving en de veiligheid. Het Crisiscentrum heeft eveneens de veiligheid verzekerd van 3.768 [vijs](#) die tijdens hun bezoek beschermd werden en van 28 [personen die bedreigd werden](#) bij de uitoefening van hun functie. Dit is enkel mogelijk dankzij een nauwe samenwerking tussen alle betrokken Belgische (en Europese) overheden en diensten.

Bepaalde plaatsen vereisen eveneens bijzondere aandacht. Als Europees contactpunt en nationaal coördinator behoort de bescherming van kritieke infrastructuren toe aan het Crisiscentrum. In 2012 heeft het Crisiscentrum actief deelgenomen aan de werkzaamheden binnen de Europese Commissie om de richtlijn van 8 december 2008 te herzien. Het heeft ook de sectoriële overheden bedoeld door de wet van 1 juli 2011 ondersteund bij hun opdracht om de kritieke infrastructuren van hun sector te identificeren.

2012 is helaas niet gespaard gebleven van noodsituaties. Het menselijk beheer van deze situaties stond centraal bij de acties van de vele betrokken overheden:

1 februari 2012 – koudegolf: er werd een nationale coördinatie opgezet in het Crisiscentrum om dringend nachtopvangplaatsen te vinden voor honderden personen zonder onderdak. Vermijden dat wie dan ook buiten moest slapen, was het enige solidaire en menselijke doel van de betrokken openbare en private overheden en partners, in het bijzonder de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie, de vereniging SAMU Social, het OCMW en de Stad Brussel, het Rode Kruis en de verenigingen op het terrein.

13 maart 2012 – busongeval in Sierre: een bus die kinderen en hun leraars terugbracht van een schoolreis in Zwitserland kreeg een zwaar verkeersongeval. De trieste balans van 28 doden en 24 gewonden heeft de Belgische bevolking diep getroffen. In het Crisiscentrum werd een coördinatie opgezet om een gezamenlijke repatriëring en ceremonieën met respect voor de slachtoffers en hun naasten te organiseren. Er werd samengewerkt en informatie uitgewisseld met Buitenlandse Zaken, Defensie en Volksgezondheid, maar ook met de gemeenten Lommel en Heverlee.

12 mei 2012 – treinongeval in Godinne: 2 goederentreinen, waarvan 1 chemische producten en ontvlambare stoffen vervoerde, botsten op elkaar in het station van Godinne. Er vielen 2 lichtgewonden. Bijna 500 personen werden geëvacueerd. 6 dagen lang beheerde de gemeente Yvoir deze noodsituatie. Ter [ondersteuning van de lokale overheid](#) heeft het Crisiscentrum de gemeente geadviseerd om de informatie aan haar bevolking te verschaffen.

5 september 2012 – doortocht van de MSC Flaminia: in de Atlantische Oceaan brak brand uit op het Duitse containerschip MSC Flaminia, dat 2.876 containers vervoerde, waarvan er 151 giftige stoffen bevatten. Later voer het schip door de Belgische territoriale wateren richting Duitsland. Om de doortocht van de Flaminia te vergemakkelijken en deze goed te kunnen opvolgen, werd het [Noodplan Noordzee](#) preventief geactiveerd. De gouverneur van West- Vlaanderen nam de coördinatie waar, in samenwerking met de partners van de [Belgische kustwacht](#) en in overleg met de Engelse, Franse, Nederlandse en Duitse kustwacht.

Al deze gebeurtenissen tonen de essentiële rol aan die het Crisiscentrum in 2012 heeft gespeeld als nationale coördinator. Centraal bij de dagelijkse acties van het Crisiscentrum staan het beheer en de uitwisseling van informatie, die van vitaal belang zijn voor z'n partners. Dankzij overleg onder zijn coördinatie kan een optimaal beheer van de gebeurtenissen en noodsituaties verzekerd worden in een globale optiek van veiligheid voor iedereen.

Om zijn opdrachten te kunnen uitvoeren, beschikt het Crisiscentrum over een infrastructuur die 24/7 beschikbaar is. Als blijk van een verhoogde veiligheid voor de burgers, zijn de overheden via het [REGETEL-netwerk](#) continu bereikbaar om hun acties beter te coördineren. Dit alternatief spraakcommunicatie- en gegevenssysteem is versterkt in 2012: bijkomende aansluitingen voor de Communicatie- en Informatiecentra van de federale politie en de geleidelijke overstap van het federaal netwerk naar de Voice over IP-technologie.

Tot slot ontwikkelt en test het Crisiscentrum de middelen die onmisbaar zijn voor het crisisbeheer, zowel voor zijn eigen noden als om zijn partners te helpen. In 2012 is de nadruk gelegd op de [cartografie](#) van de Seveso-zones (waaronder een specifieke toepassing voor de informatiecampagne aan de bevolking) en de risicozones voor natuurbranden, alsook op de ontwikkeling van een toepassing om de informatiestroom te vergemakkelijken in het kader van het nationaal nucleair noodplan.

Algemene Directie Instellingen en Bevolking

De Algemene Directie Instellingen en Bevolking (ADIB) waakt over de democratische rechten en de identiteit van de burger.

Deze directie produceert en verdeelt de elektronische identiteitskaart, de vreemdelingenkaart en de Kids-ID. Ook het Rijksregister, de centrale databank waarin alle bevolkingsgegevens worden opgeslagen, wordt door de ADIB beheerd. De Protocoldienst staat in voor de organisatie van onder andere de nationale feestdag en het Te Deum. Ten slotte zorgt deze directie voor een vlot en democratisch verloop van de verkiezingen.

Elektronische identiteitsbewijzen

De ADIB produceert en verdeelt de elektronische identiteitskaart, de Kids-ID en de elektronische verblijfstitels voor vreemdelingen.

Elektronische identiteitskaart

De elektronische identiteitskaart (eID) is een zeer veilige kaart die de burger voor heel wat toepassingen kan gebruiken, waaronder:

- het invullen van zijn belastingaangifte (Tax-on-web);
- het aanvragen van documenten bij de gemeente;
- het aanvragen van een uittreksel uit het Rijksregister;
- het inkijken van zijn pensioendossier;
- het ondertekenen van een huurcontract.

In 2012 zijn er 1.983.722 eID's uitgereikt, gemiddeld dus 5.435 per dag. Sinds het ontstaan van de eID in oktober 2003 zijn er al 16.183.495 kaarten uitgereikt.

Op 9 januari 2012 is een wet gestemd die voorziet in de verlenging van de geldigheidsduur van de eID van 5 naar 10 jaar. Een Koninklijk Besluit zal bepalen op welke datum deze wet van kracht wordt. Een verdubbeling van de geldigheidsduur vermindert de administratieve rompslomp voor zowel de burger als het gemeentepersoneel.

De eID is een veilig identiteitsdocument. Dankzij een aantal veiligheidskenmerken is de kaart zeer moeilijk te vervalsen. Bij een verdubbeling van de geldigheidsperiode van de eID moet hetzelfde veiligheidsniveau te allen prijze behouden blijven. De verschillende informaticeleveranciers die betrokken zijn bij het productieproces van de eID, voeren hiertoe de nodige aanpassingen uit.

Omdat het om een technisch zeer complex project gaat, zal de eerste eID met een geldigheidsduur van 10 jaar ten vroegste begin 2014 uitgereikt worden.

Kids-ID

De Kids-ID is het elektronische identiteitsdocument voor kinderen jonger dan 12 jaar. De kaart is 3 jaar geldig en niet verplicht. Enkel wie met zijn kinderen naar het buitenland (binnen de EU) reist, moet tijdig (3 weken voor vertrek) een Kids-ID aanvragen bij de gemeente.

Daarnaast kan de Kids-ID vaak ook gebruikt worden als toegangkaart tot de bibliotheek of het zwembad, als lidkaart van de sportclub of om zich in te schrijven op school.

In 2012 zijn er 271.770 Kids-ID's uitgereikt. Eind 2012 was 59 % van de kinderen jonger dan 12 jaar in het bezit van een Kids-ID.

Vreemdelingenkaart

In 2012 is gestart met een proefproject om biometrische gegevens (vingerafdrukken, foto's en handtekening) aan te brengen op de verblijfstitels voor niet-EU-vreemdelingen. Het proefproject is in december 2012 begonnen in Sint-Pieters-Woluwe, de eerste Belgische gemeente waar de apparatuur voor de opname van biometrische gegevens is geïnstalleerd.

Van januari tot mei 2013 zal in enkele andere gemeenten een proeffase van start gaan. De veralgemening van de opname van biometrische gegevens naar de rest van het land is gepland voor de tweede helft van 2013.

De ADIB heeft voor dit project onder meer samengewerkt met de Dienst Vreemdelingenzaken en de staatssecretaris voor Asiel en Migratie. De FOD Buitenlandse Zaken heeft eveneens meegewerkt omdat ook paspoorten in de toekomst biometrische gegevens zullen moeten bevatten. Een samenwerking zorgt altijd voor schaalvoordelen en een beperking van de kosten.

Strijd tegen identiteitsfraude

Identiteitsfraude blijft wereldwijd een ernstig probleem. Bij deze vorm van fraude eigent een persoon zich de identiteit van iemand anders toe. De slachtoffers zijn vaak onmachtig om hun onschuld te bewijzen.

DocStop / CheckDoc

Deze toepassing vormt een belangrijk instrument in de strijd tegen identiteitsfraude en wordt voortdurend uitgebreid.

DocStop

DocStop is een gratis nummer (00800 2123 2123), wereldwijd beschikbaar, waar de burger de klok rond het verlies of de diefstal van zijn identiteitsbewijs kan melden. De oproepen naar DocStop komen toe bij een helpdesk, waar de oproeper wordt geïdentificeerd aan de hand van zijn gegevens in het Rijksregister. De informatie over verlies en diefstal wordt ingevoerd in CheckDoc (zie verder). Vanaf dat moment wordt het identiteitsdocument geblokkeerd. De burger ontvangt ook een brief waarin gemeld wordt dat zijn kaart geblokkeerd is.

In 2012 heeft DocStop 228.684 oproepen ontvangen tegenover 218.354 in 2011, een lichte stijging van 4,73 %. De term oproep betekent elke verklaring waarmee burgers, politie en gemeenten aangeven dat een kaart verloren, gestolen of teruggevonden is. Meer informatie over DocStop is te vinden op www.docstop.be.

CheckDoc

Met CheckDoc (www.checkdoc.be) kan de geldigheid van Belgische identiteitsdocumenten nagekeken worden. Naast paspoorten en de verschillende types identiteitskaarten, is het ook mogelijk het inschrijvingsbewijs van voertuigen te controleren.

In 2012 is het aantal gebruikers van CheckDoc gestegen tot 12.165. In 2011 waren dat er 9.095. Het aantal raadplegingen in 2012 bedroeg 237.230 (gemiddeld 19.769 per maand) tegenover 178.098 in 2011.

Europees project ASINP

In het kader van het Europese project ASINP ("Strengthening Architectures for the Security of Identification of Natural Persons"), opgestart op initiatief van België en gefinancierd door Europa, is in 2012 een sitestudie uitgevoerd. Het doel was om enerzijds een inventaris op te maken van de identificatie- en registratieprocessen voor de natuurlijke personen die in de 27 lidstaten van de Europese Unie toegepast worden. Anderzijds zou er een SWOT-analyse (sterke en zwakke punten, opportuniteiten en risico's) gebeuren van elk systeem van identiteitsbeheer, alsook een gezamenlijke SWOT-analyse voor de hele unie.

Eind 2012 hebben alle 17 lidstaten die aan de studie deelgenomen hebben, het eindverslag van de individuele en gezamenlijke SWOT-analyse ontvangen. De resultaten zullen voorgesteld en besproken worden op vergaderingen van deskundigen van het Europese netwerk. Op die vergaderingen zullen best practices uitgewisseld kunnen worden. Het is de bedoeling dit netwerk naar de toekomst toe te behouden en er concrete voorstellen te formuleren met als doel de identiteitsketen in de hele Europese Unie tegen eind 2013 te versterken.

Bevolking

De ADIB heeft haar strijd tegen domiciliefraude, meer bepaald de handel in fictieve adressen, voortgezet en de onderrichtingen over de bevolkingsreglementering en de identiteitskaarten geactualiseerd.

Strijd tegen domiciliefraude

Elke inwoner van België beschikt over een hoofdverblijfplaats. De hoofdverblijfplaats is, volgens de bevolkingswet, de plaats waar een persoon of een gezin gewoonlijk leeft.

De fraude met domicilies kan verschillende vormen aannemen: niet-inschrijving op de hoofdverblijfplaats, verblijf op een ander adres dan aangegeven, inschrijving op een fictief adres ...

Het zijn de gemeentebesturen die de werkelijkheid moeten nagaan van de verblijfplaats van een persoon die zijn hoofdverblijfplaats vestigt in een gemeente van het land of die van hoofdverblijfplaats in België verandert. De politiediensten, die een opleiding hebben gevolgd over domiciliecontrole, moeten aan de gemeenten de personen signaleren die er zonder inschrijving verblijven.

Een fenomeen dat de laatste jaren alsmaar vaker voorkomt, is de handel in fictieve adressen. Het gaat vaak om personen die tegen betaling fictieve adressen aanbieden aan mensen die er zich laten registreren maar niet gaan wonen.

De mensen die zich op het fictieve adres registreren, doen dat meestal om hogere uitkeringen te ontvangen of om gerechtdeurwaarders of schuldeisers te ontlopen. Domiciliefraude leidt zo vaak tot het zich onttrekken aan wettelijke, administratieve en justitiële verplichtingen en is nauw verbonden met sociale en fiscale fraude.

De regering maakt een prioriteit van de strijd tegen alle vormen van fraude. Daarom wordt alles in het werk gesteld om de preventie van en de strijd tegen fictieve domicilieadressen te verbeteren. Om dit op globale en gecoördineerde wijze aan te pakken, is in 2012 een wetgevend initiatief genomen. Het voorontwerp van wet bestraft domiciliefraude onder meer met hogere boetes dan de bestaande. Door dit nieuwe initiatief zal het ook mogelijk worden om domiciliefraude als specifiek misdrijf te beschouwen, waardoor de politie en de parketten het doelgerichter zullen kunnen registreren en vervolgen.

Actuele en toegankelijke onderrichtingen

Heel wat instanties, zoals deze die verantwoordelijk zijn voor sociale uitkeringen, doen een beroep op de informatie in het Rijksregister. Die informatie is gebaseerd op de informatie uit de bevolkingsregisters van de gemeenten. Het is dus erg belangrijk dat gegevens als gezinssamenstelling en hoofdverblijfplaats correct zijn. Om tot een zo goed mogelijke naleving van de bevolkingsreglementering te komen, moet deze zo duidelijk mogelijk zijn voor burgers en gemeentebesturen.

In 2012 zijn zowel de onderrichtingen over de bevolkingsreglementering als deze over de identiteitskaarten geactualiseerd. Ze zijn begrijpelijker geformuleerd zodat ze toegankelijker worden voor zowel de burger als voor het personeel van de gemeentelijke bevolkingsdiensten. De vernieuwde onderrichtingen staan eveneens op de website, waardoor die een permanente ondersteuning vormt.

Rijksregister

Het Rijksregister is een databank die gegevens bevat van de personen die ingeschreven zijn in de bevolkings- of vreemdelingenregisters van de gemeenten, in de diplomatieke zendingen en consulaire posten in het buitenland en in het wachtregister (kandidaat-vluchtelingen en hun familie).

De Algemene Directie Instellingen en Bevolking beheert de gegevens in het Rijksregister. De gemeenten leveren de informatie aan. Burgers moeten zelf bepaalde inlichtingen, zoals hun adres of beroep, doorgeven aan de gemeenten. Het Sectoraal comité van het Rijksregister waakt erover dat alleen bevoegden toegang hebben tot de gegevens.

Meer transparantie

De burger wordt alsmaar meer betrokken bij het beheer van zijn persoonlijke gegevens in het Rijksregister. Via de toepassing Mijn Dossier kan elke burger zijn gegevens in het Rijksregister raadplegen en nagaan wie zijn gegevens de laatste 6 maanden in het Rijksregister heeft geraadpleegd.

Deze toepassing is in 2012 herwerkt, waardoor het signaleren van fouten erin is geïntegreerd. Hierdoor zal een burger de fouten in zijn gegevens rechtstreeks online kunnen melden en zich dus niet meer naar de gemeente moeten verplaatsen. De nieuwe versie van Mijn Dossier zal begin 2013 operationeel zijn.

De eerste stappen naar een relationele databank

Het Rijksregister is in 2012 begonnen met de migratie naar een relationele databank. Dit zorgt ervoor dat de gegevens eenvoudiger en gebruiksvriendelijker te beheren zijn en dat ook niet-technisch personeel hieraan kan meewerken. Ook de exploitatie- en onderhoudskosten verminderen. De migratie verloopt volgens planning en wordt in 2013 voortgezet.

Decentralisering en vereenvoudiging

Een instelling die toegang wil hebben tot de gegevens in het Rijksregister, moet dit aanvragen. Als die instelling gemachtigd wordt en daarna ook geregistreerd is, krijgt ze toegang tot de gegevens. Elke instelling heeft ook een verantwoordelijke die de lijst beheert met de verschillende personen die binnen zijn instelling toegang hebben. In 2012 heeft het Rijksregister een webapplicatie ontwikkeld waarmee deze verantwoordelijke, via authenticatie met zijn elektronische identiteitskaart, deze lijst up-to-date kan houden (schrappingen, toevoegingen).

Deze nieuwe toepassing betekent een interessante administratieve vereenvoudiging voor de verantwoordelijken en maakt een nauwkeuriger beheer mogelijk van de lijsten van gebruikers die binnen de instelling gemachtigd zijn om toegang te hebben (responsabilisering van de gebruikersinstanties). Ze zorgt ook voor een betere bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Snellere registratie van gegevens uit overlijdensakte

Naar analogie met de geboorteakte, kunnen gegevens uit de overlijdensakte sinds 2012 automatisch, in gestructureerde vorm, geregistreerd worden in het Rijksregister. Ongeveer 156 gemeenten nemen actief deel aan dit nieuwe project.

“Naar analogie met de geboorteakte, kunnen gegevens uit de overlijdensakte sinds 2012 automatisch, in gestructureerde vorm, geregistreerd worden in het Rijksregister.”

Verkiezingen

In 2012 heeft de Directie Verkiezingen zich ingelaten met de inschrijvingen van buitenlandse burgers op de kieslijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen. Daarnaast zijn de voorbereidingen aangevat voor de “moeder der verkiezingen” van 2014.

De voorbereidingen voor de federale, Europese en regionale verkiezingen van 2014 – ook wel de moeder der verkiezingen genoemd – zijn gestart. Tijdens de voorbereidingen moet er rekening gehouden worden met de verschillende wijzigingen aan de kieswetgeving ten gevolge van de staatshervorming. Zo zijn er onder andere de splitsing van de oude kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en de aangepaste procedure voor de Belgen in het buitenland om zich als kiezer in te schrijven.

Op zondag 14 oktober 2012 hebben er gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Sinds 2006 zijn de 3 gewesten verantwoordelijk voor de organisatie van de provinciale en gemeenteraadsverkiezingen.

De federale overheid blijft wel bevoegd voor het inschrijven van de buitenlandse burgers op de kieslijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen. De voorwaarden waaronder een vreemdeling kan deelnemen aan deze verkiezingen, zijn sinds 2011 terug te vinden op de website van de Directie Verkiezingen. Op dezelfde site zijn in 2012 ook FAQ's en documenten voor de gemeenten toegevoegd. Het opstellen van deze documenten is gebeurd met de medewerking van de Dienst Vreemdelingenzaken.

Voor de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 konden de vreemdelingen zich inschrijven tot 31 juli, de datum waarop de definitieve kieslijsten werden vastgelegd. Op 31 mei, 2 maanden vóór de afsluitdatum, heeft minister Milquet een persconferentie gehouden om de gemeenten aan te sporen de vreemdelingen goed te informeren over hun recht om te stemmen en de geldende procedures ter zake.

De statistieken met het aantal vreemdelingen dat zich had ingeschreven voor de verkiezingen, werden sinds maart 2012 maandelijks gepubliceerd op de website verkiezingen. In juli 2012 werden de cijfers wekelijks geüpdatet.

Protocol

Zowel voor publieke instellingen als voor private actoren (maatschappijen, federaties ...) is de Protocoldienst van de FOD Binnenlandse Zaken de referentie voor informatie over het protocol. De dienst ontvangt vragen in verband met bevestiging, voorrangsregels en de verwelkoming van de koninklijke familie. Bovendien is de protocoldienst de organisator en de coördinator van verschillende grote evenementen zoals de nationale feestdag (Te Deum en defilé) en Wapenstilstand.

Op 14 maart 2012 kwamen 22 kinderen en 6 begeleiders om bij een busongeval in het Zwitserse Sierre. Het land verkeerde in rouw. De Protocoldienst heeft alle modaliteiten met betrekking tot de nationale rouw georganiseerd. In Lommel en Leuven – waar de kinderen naar school gingen – werden er begrafenisceremonies georganiseerd waarbij afscheid werd genomen van de overledenen. De Protocoldienst heeft de organisatie daarvan in goede banen geleid.

De Protocoldienst is ook verantwoordelijk voor de organisatie van officiële begrafenissen. In 2012 hebben er 2

zulke begrafenissen plaatsgevonden.

Damien Henryon, een 25-jarige politieagent, werd op 4 april doodgereden door vluchtende inbrekers. Hij ontving postuum de medaille voor verdienste van minister Milquet, die aanwezig was op de officiële begrafenis.

Brandweerman Ernest Robeyns kwam om het leven tijdens de uitoefening van zijn job.

Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken

De Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) staat de staatssecretaris voor Asiel en Migratie bij in het voeren van een vreemdelingenbeleid.

De DVZ ziet erop toe dat de vreemdeling de regels betreffende immigratie en verblijf respecteert. Als dat het geval is, zal de DVZ instructies uitvaardigen om de betrokken vreemdeling een visum of een verblijfsvergunning te verschaffen. In het tegenovergestelde geval worden er, als dat nodig is, verwijderingsmaatregelen genomen die soms op gedwongen wijze moeten worden uitgevoerd.

Een volledige versie van het jaarverslag van de DVZ is te vinden op www.dofi.fgov.be.

Gezinshereniging

De DVZ behandelt de verzoeken tot gezinshereniging met een onderdaan van een derde land (niet-Europeaan), een burger van de Europese Unie of een Belg.

In 2012 waren duidelijk de gevolgen voelbaar van de wetwijzigingen van 8 juli 2011 die op 22 september 2011 van kracht zijn geworden. Deze hebben nieuwe voorwaarden opgelegd in het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land of een Belg.

Er werd daarentegen geen enkele voorwaarde toegevoegd voor de gezinshereniging met een burger van de Europese Unie. Enkel een behandelingstermijn van 6 maanden werd opgelegd.

Belangrijkste wijzigingen

De onderdaan van een derde land ("vervoegde vreemdeling") of de Belg zal moeten bewijzen dat hij over stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen beschikt om in zijn eigen behoeften en die van zijn familie te voorzien. Hij moet eveneens beschikken over toereikende huisvesting, om zijn familieleden die zich bij hem willen voegen te kunnen ontvangen, en over een ziektekostenverzekering die de risico's in België voor hemzelf en zijn familieleden dekt. Er zijn echter uitzonderingen voorzien voor de familieleden van erkende vluchtelingen of van vreemdelingen die subsidiaire bescherming genieten.

Wat de familieleden betreft, heeft de wetgever een minimumleeftijd van 21 jaar vastgelegd voor de echtgenoot of voor de partner via een geregistreerd partnerschap. In het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land kan deze minimumleeftijd tot 18 jaar teruggebracht worden, als de echtelijke band of het geregistreerd partnerschap al bestond voor de aankomst van de vervoegde vreemdeling.

De bloedverwanten in opgaande lijn van een Belg kunnen geen gezinshereniging meer genieten, terwijl de vader en moeder van een Belgische minderjarige dat nu wel kunnen.

In het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land heeft de wetgever een minimale duur voor het wettelijk verblijf opgelegd.

De familieleden van een vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van onbepaalde duur in België of gemachtigd is om er zich te vestigen, zullen pas na een periode van 12 maanden na de afgifte van de verblijfstitel van de vervoegde vreemdeling de gezinshereniging kunnen genieten.

Deze termijn van 12 maanden vervalt als de echtelijke band of het partnerschap al bestond voor de aankomst van de vervoegde vreemdeling of als ze een gemeenschappelijk minderjarig kind hebben.

Voorts zijn er behandelingstermijnen opgelegd, namelijk een termijn van 6 maanden, eventueel tweemaal met 3 maanden verlengd, in het kader van een gezinshereniging met een onderdaan van een derde land en een termijn van 6 maanden, zonder mogelijkheid tot verlenging, in het kader van een gezinshereniging met een burger van de

Europese Unie of een Belg.

De wetgever heeft geen specifieke integratievoorwaarden opgelegd voor het bekomen van een gezinshereniging. Er moet echter rekening gehouden worden met de integratie van het familielid vooraleer een uitspraak wordt gedaan over een eventuele intrekking van de verblijfstitel wanneer de met de gezinshereniging verbonden voorwaarden niet gerespecteerd worden. De termijn in het kader van het onderzoek van een eventuele intrekking van de verblijfstitel bedraagt 3 jaar, zonder te moeten aantonen dat er sprake is van een schijnsituatie.

Cijfers over visa gezinshereniging

Het Bureau Visa Gezinshereniging behandelt aanvragen voor een visum gezinshereniging die in het buitenland via de diplomatieke en consulaire post worden ingediend. Door overdrachten van bevoegdheden kunnen de diplomatieke of consulaire posten zo'n visum ambtshalve afgeven.

In 2012 zijn:

- 14.856 aanvragen ingediend (tegenover 17.832 in 2011);
- 11.171 visa afgeleverd (tegenover 15.598 in 2011);
- 9.637 visa geweigerd (tegenover 6.215 in 2011).

De wetwijzigingen hebben ontegensprekelijk een impact gehad op de verstrekking van visa gezinshereniging. Er zijn niet alleen minder aanvragen ingediend, maar ook de verhouding afgeleverde visa ten opzichte van het totale aantal beslissingen is sterk gedaald van 72 naar 54 %.

EU-onderdanen die een onredelijke belasting vormen voor het sociale bijstandstelsel

Door de gegevensoverdracht tussen de verschillende betrokken diensten heeft de EU- sectie van de DVZ in 2012 een groot aantal verblijfsdocumenten kunnen intrekken van EU-onderdanen die een onredelijke belasting voor de sociale zekerheid vormden.

De DVZ ontvangt sinds 2011 informatie van de POD Maatschappelijke Integratie via de Kruispuntbank Sociale Zekerheid. Bijna elke maand krijgt de DVZ een lijst van EU-burgers en familieleden die een onredelijke belasting betekenen voor het sociale zekerheidssysteem. Dit is het geval wanneer een EU-burger minimaal 3 maanden een leefloon of equivalent leefloon geniet.

Daarnaast heeft de DVZ in 2012 de nodige machtigingen gekregen tot DOLSIS. Dit is een webtoepassing waar nagegaan kan worden hoelang een werknemer heeft gewerkt. De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) is verantwoordelijk voor deze applicatie, die zal zorgen voor een betere detectie van valse werknemerscontracten.

Voorts krijgt de DVZ ook informatie van het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ) over mogelijke gevallen van schijnzelfstandigheid. Deze dossiers worden onderzocht en bij fraude worden de verblijfsvergunningen ingetrokken.

Ten slotte komt het voor dat EU-burgers stoppen met werken wanneer ze voldoende arbeidsdagen hebben om een werkloosheidsuitkering te krijgen. De DVZ kan evenwel het verblijf beëindigen van een EU-burger die minder dan een jaar heeft gewerkt. Om de budgettaire belasting van de sociale zekerheid verder te verminderen, zal in 2013 onderzocht worden of een gegevensuitwisseling tussen de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) en de DVZ mogelijk is.

Aantal verblijfsaanvragen door EU-onderdanen

De laatste jaren is er een enorme stijging van het aantal verblijfsaanvragen door EU- onderdanen in België. In 2 jaar tijd is het aantal aanvragen bij de DVZ met bijna 20.000 gestegen.

Een opsplitsing van de nieuwe aanvragen per nationaliteit leert dat de meeste aanvragen nog steeds uit Frankrijk komen, maar het aantal nieuwelingen blijft stabiel. Het aantal aanvragen uit Roemenië, Bulgarije, Griekenland en Slowakije stijgt daarentegen gevoelig.

Roemenië en Bulgarije zijn de sterkste stijgers. Hier moet overigens nog een verduidelijking worden gemaakt. Vóór het jaar 2012 kregen werknemers van Bulgarije en Roemenië die in het bezit waren van een arbeidskaart een

inschrijving in het vreemdelingenregister door middel van een A-kaart. Vanaf 2012 konden deze burgers ook een verklaring tot inschrijving (E-kaart) aanvragen bij de gemeente. De tabel omvat enkel deze verklaringen tot inschrijving bij de gemeenten. Als ook de werknemers in rekening gebracht zouden worden, zouden de cijfers nog hoger liggen.

Intrekking van verblijfsvergunningen

Het verblijf van EU-burgers kan ingetrokken worden als ze niet meer voldoen aan de initiële verblijfsvoorwaarden of als ze een onredelijke belasting vormen voor het sociale bijstandstelsel van het land.

In 2012 heeft de DVZ een einde gesteld aan het verblijf van 2.407 EU-burgers (inclusief familieleden): 1.918 op basis van een onredelijke belasting van het sociale zekerheidssysteem en 489 wegens fraude. De tabel bevat de top 10 van het aantal intrekkingen van verblijfsvergunningen per nationaliteit.

De forse verhoging van het aantal intrekkingen ten opzichte van 2011, toen er 1.542 verblijven werden beëindigd, is enerzijds te verklaren door een betere opvolging van de dossiers door de DVZ en anderzijds door de gegevensoverdracht tussen de verschillende betrokken diensten.

Systematische registratie van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

In 2011 en 2012 hebben de 3 partnerdiensten (Fedasil, de Dienst Voogdij en de DVZ), omwille van de terugkerende moeilijkheden op het gebied van de huisvesting van niet- begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV), werkontmoetingen gehad. Het doel was een einde te maken aan de opvang van jongeren in hotels en alle identificatieprocessen te versnellen.

Deze 3 diensten hebben trouwens onderhandeld over een overeenkomstprotocol met betrekking tot de systematische registratie (via signalementfiches) van de personen die verklaren minderjarig te zijn. Het doel is het invoeren van mechanismen om alle garanties en beschermingen te kunnen voorzien voor de buitenlanders die als NBMV geïdentificeerd worden. Bijgevolg maakt dit protocol het ook mogelijk om te voorkomen dat buitenlanders misbruik maken van de procedure door te verklaren dat ze minderjarig zijn, om zo te ontsnappen aan de maatregelen die voorzien worden voor de volwassenen die illegaal verblijven op het Belgisch grondgebied. In januari 2013 zullen de directeurs-generaal van deze 3 diensten het protocol ondertekenen.

Daarnaast zijn er in 2012 nieuwe overlegvergaderingen aangevat met alle NBMV-partners. Het doel is om samen praktische oplossingen te vinden voor de moeilijkheden bij het dagelijks beheer van de dossiers die betrekking hebben op de NBMV, ongeacht het feit of ze al dan niet asielzoekers zijn.

Evolutie van de signalementen

In 2012 hebben de inspanningen van de diensten vruchten afgeworpen. De versnelde processen hebben er, in combinatie met een lichte daling van de signalementen, voor gezorgd dat de opvangcrisis opgelost werd.

De Bureaus Permanentie en C staan in contact met de verschillende politiediensten en registreren de signalementfiches voor de personen die verklaarden minderjarig te zijn en door de politie onderschept werden. Het Bureau MINTEH stelt alle signalementfiches op voor de personen die verklaarden minderjarig te zijn en zich spontaan aanboden om een asielaanvraag (het grootste aantal) of een verblijfsaanvraag in te dienen.

Eenzelfde persoon kan meermaals gesignaleerd staan, voornamelijk dan door een politiedienst. Dit is vooral het gevolg van het feit dat eenzelfde persoon verschillende identiteiten (aliassen) kan opgeven.

Voor Algerije, Servië en Marokko gaat het bijna uitsluitend om door de politie onderschepte jongeren. Hun identiteit, waaronder hun leeftijd en nationaliteit, wordt enkel op basis van hun verklaringen geregistreerd. Het gaat dus om indicatieve gegevens. De meeste personen met een andere nationaliteit bieden zich spontaan aan bij de DVZ om er een asielaanvraag in te dienen. Ook zij leggen maar zelden officiële identiteitsdocumenten voor.

Zendingen

Met het oog op de verbetering van de samenwerking met verschillende buitenlandse overheden, zowel in het kader van de verwijdering en de terugname van hun onderdanen als van de algemene problematiek van de migratie, zijn

er in 2012 zendingen geweest naar achtereenvolgens Algerije, Armenië, de Balkan, Bangladesh, Brazilië, China, de Democratische Republiek Congo, Guinee, India, Kameroen, Malta, Marokko, Nepal, Pakistan, Polen, Rwanda, Rusland, Senegal, Tunesië en Turkije.

De missie naar Nepal gold als het sluitstuk van een groots opgezet actieplan, terwijl die naar Kameroen de basis vormde van een latere preventiecampagne en het startpunt van onderhandelingen voor het sluiten van een administratief terugnameakkoord.

Nepal

Begin 2012 meldden diverse bronnen en stelde de DVZ vast dat (valse) studenten uit Nepal, Pakistan en Bangladesh verblijvend in het Verenigd Koninkrijk (VK) op het einde van hun verblijf naar België kwamen om er asiel aan te vragen. De DVZ heeft daarop een actieplan opgesteld, zich intern georganiseerd op het fenomeen en de betrokken instanties gecontacteerd.

Er ontstond een intense samenwerking tussen de DVZ en het United Kingdom Border Agency over het identificeren en overdragen aan het VK van deze personen in het kader van de toepassing van de Dublinprocedure. In totaal zijn 354 vingerafdrukken uitgewisseld en 312 akkoorden tot overname verkregen.

Vervolgens is de operationele fase gestart. 95 personen zijn onder begeleiding vertrokken: 62 zijn teruggestuurd naar het VK (waaronder 44 met 5 speciale vluchten), 16 gedwongen gerepatrieerd naar hun land van herkomst en 17 vrijwillig vertrokken met de Internationale Organisatie voor Migratie. De overige personen waren niet meer aan treffen.

Deze samenwerking heeft ook geleid tot het oprollen van een netwerk dat zich bezighield met het organiseren van misbruik van het studentenstatuut in het VK. De DVZ zette een preventieve actie op met posters en brochures in de taal van de betrokkenen. Dit alles heeft eind 2012 geleid tot het opdrogen van de instroom.

In 2012 zijn er 3 missies naar Nepal uitgevoerd en heeft de DVZ een delegatie vanuit Nepal ontvangen. Er zijn concrete afspraken gemaakt over de identificatie en de terugkeer van Nepalezen.

Kameroen

De problematiek van de Kameroense immigratie is deze van asielzoekers die zich beroepen op economische motieven en van misbruik van het studentenstatuut. In het najaar van 2012 is een preventiecampagne gestart in de hoofdstad Yaoundé en in het oosten van Kameroen (Douala, Kumba, Bamenda, Bafoussam en Dschang). De campagne, die zich tot de jongeren richtte, bestond uit tv- en radiospots, informatiebijeenkomsten en sensibilisering van lokale niet-gouvernementele organisaties.

Deze campagne werd nauwgezet voorbereid met een missie door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en de directeur-generaal van de DVZ. Er hadden ontmoetingen plaats met de minister van Buitenlandse Zaken en het hoofd van de Veiligheidsdiensten (Délégué Général à la Sûreté Nationale). Tijdens deze ontmoetingen is gesproken over het groeiend aantal Kameroeners dat België uitkiest om er zich te komen vestigen. Anderzijds zijn de mogelijkheden besproken om met de plaatselijke autoriteiten tot een akkoord te komen om Kameroeners die zich illegaal in ons land bevinden, op een efficiëntere wijze uit te wijzen. De autoriteiten hebben hun medewerking op dit vlak verzekerd en zijn voorstander van het afsluiten van een "Memorandum of Understanding" om een kader te scheppen voor de samenwerking tussen beide landen. Hierin moet onder andere de identificatie en de afgifte van reisdocumenten voor illegalen aan bod komen, alsook verschillende vormen van samenwerking (informatie-uitwisseling, vorming ...).

Eind 2012 zijn de onderhandelingen met de Kameroense autoriteiten begonnen over het afsluiten van een administratief terugnameakkoord.

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) biedt bescherming aan vreemdelingen die een gegronde vrees hebben voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag van Genève (vluchtelingenstatus) of die een reëel risico lopen op ernstige schade in geval van een terugkeer naar hun land van herkomst (subsidiare bescherming). Daarnaast reikt het CGVS documenten van burgerlijke stand uit aan erkende

vluchtelingen en staatlozen.

Het CGVS is een onafhankelijke administratieve instantie. Het is de centrale asielinstantie in België en heeft als enige een onderzoeksbevoegdheid. De FOD Binnenlandse Zaken stelt personeel en budget ter beschikking van het CGVS.

Een volledige versie van het jaarverslag van het CGVS is te vinden op www.cgvs.be.

2012: het jaar van de kentering

De asielinstanties sloten 2011 af als een crisisjaar. Het aantal asielzoekers nam verder toe, het tekort aan opvangplaatsen was nijpend en het CGVS zag de dossierachterstand verder stijgen. 2012 bracht verandering, dankzij maatregelen op verschillende niveaus.

In 2012 tekenden zich ten volle de effecten af van de aanwerving van bijkomend personeel op het CGVS in 2010 en 2011. Meer operationele protection officers droegen bij tot een verdere verhoging van de output. Daarnaast verhoogde de commissaris-generaal de efficiëntie onder meer door de herinvoering van de LIFO-behandeling ("last in first out") en een meer doorgedreven opvolging van de doelstellingen.

Onder impuls van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie Maggie De Block werden de coördinatie en informatie-uitwisseling tussen de partners (de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), het CGVS, Fedasil ...) en de geïntegreerde aanpak versterkt. Zo voerde de DVZ de opvolging op over de naleving van een bevel om het grondgebied te verlaten na een uitspraak over een asielaanvraag van het CGVS of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV). De bevoegde instanties handelden parallelle verblijfsprocedures (bv. aanvragen op basis van medische gronden, een bevoegdheid van de DVZ) versneld af. Er werden bijkomende maatregelen genomen om het terugkeerbeleid en de preventie (met campagnes in de landen van herkomst) te versterken.

De kentering in de asielsituatie van 2012 is zichtbaar in een duidelijke daling (16 %) van het aantal asielaanvragen en het feit dat in het najaar van 2012 elke asielzoeker met recht op opvang ook effectief een plaats in het opvangnetwerk kreeg toebedeeld. Deze ommekeer blijkt eveneens uit het feit dat het CGVS zijn output met 17 % heeft verhoogd. Het CGVS nam ook sneller beslissingen in asieldossiers. Hierdoor nam de achterstand af met bijna 4.000 dossiers.

16 % minder asielaanvragen

In 2012 zijn 21.461 asielaanvragen ingediend in België, een daling van 15,8 % in vergelijking met 2011. Gemiddeld werden 1.788 asielaanvragen ingediend per maand, in 2011 waren dit er nog 2.123.

Bijna 30 % van de asielaanvragen die in 2012 in België zijn ingediend, zijn meervoudige asielaanvragen. Terwijl het aantal eerste asielaanvragen daalde met 25 % in vergelijking met 2012 (van 20.330 tot 15.204), steeg het aantal meervoudige asielaanvragen (een meervoudige asielaanvraag is een aanvraag die wordt ingediend nadat er eerder al in België een beslissing over een asielaanvraag is genomen voor dezelfde persoon) met 21,5 % in vergelijking met 2011 (van 5.149 tot 6.257) en zelfs met 83,5% in vergelijking met 2010.

Voor het tweede opeenvolgende jaar is Afghanistan het belangrijkste land van herkomst van asielzoekers in België (2.635 asielaanvragen of 12,3 % van het totaal). Guinee (8,4 % van het totaal) en Rusland (6,8 %) blijven belangrijke herkomstlanden. Het aantal asielaanvragen van personen afkomstig uit de Democratische Republiek Congo steeg met 32,5 % (1.334 aanvragen in 2012 tegenover 1.007 in 2011). Het aantal asielaanvragen van personen afkomstig uit Irak (10de belangrijkste herkomstland) is met bijna 60 % gedaald ten opzichte van 2011. Ook al staan Kosovo, Albanië en Servië nog steeds in de top 10 van belangrijkste herkomstlanden, toch daalde het aantal aanvragen van inwoners uit de Balkan met 36 % in 2012.

Syrië: nieuwkomer in de top 10 van herkomstlanden

Syrië duikt dit jaar op in de top 10 van herkomstlanden. Door het conflict zijn 600.000 Syriërs het land ontvlucht. Het aantal Syrische vluchtelingen dat in Europa asiel aanvraagt, is relatief beperkt (ongeveer 23.500 tussen april 2011 en eind 2012). Er is echter een opwaartse trend. Ongeveer 80 % van alle Syrische vluchtelingen in de Europese Unie gaat naar Zweden en Denemarken. In de rest van de lidstaten is er een geleidelijke toename. In

België zijn 793 asielaanvragen geregistreerd in 2012, een stijging van 43 % in vergelijking met 2011. Het CGVS nam 513 beslissingen in Syrische asioldossiers. In 93,5 % van de gevallen kende het CGVS bescherming toe, voornamelijk de subsidiaire beschermingsstatus.

Meer en sneller beslissen

Het aantal asielbeslissingen van het CGVS nam sterk toe in 2012.

In 2012 droeg de DVZ 16.252 asioldossiers over aan het CGVS voor onderzoek. Het CGVS nam in totaal 19.731 beslissingen. Dat zijn er 17,2 % meer dan in 2011, 72 % meer dan in 2010 en zelfs 122 % meer dan in 2009. Deze stijging is te verklaren door de impact van nieuw aangeworven personeel, interne maatregelen die de efficiëntie verhoogden en de persoonlijke investering van alle medewerkers. Het CGVS bleef onverminderd toezien op de kwaliteit bij de behandeling van de asielaanvragen.

4.419 beslissingen tot bescherming: een record

Het CGVS biedt bescherming aan personen die vervolgd worden of bij terugkeer naar hun land van herkomst een reëel risico lopen.

In absolute cijfers heeft het CGVS nog nooit zo veel beschermingsstatussen toegekend als in 2012. 4.419 beslissingen waren positief: 3.038 tot erkenning van de vluchtelingenstatus en 1.381 tot toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus.

Het CGVS besliste in 22,4 % van de aanvragen dat de asielzoeker bescherming nodig had: 15,4 % daarvan waren beslissingen tot erkenning van de vluchtelingenstatus, 7 % tot toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. Dat percentage positieve beslissingen ligt iets lager dan de 23,5 % van 2011.

De personen die in 2012 de vluchtelingenstatus kregen, waren vooral afkomstig uit Afghanistan (467 beslissingen), Guinee (405), China (263), Irak (249) en Rusland, vooral dan uit de deelrepublieken van de Noordelijke Kaukasus (198).

De personen die in 2012 de subsidiaire beschermingsstatus kregen, waren voornamelijk afkomstig uit Afghanistan (878 beslissingen), Syrië (382) en Somalië (24).

Daling van de achterstand met bijna 4.000 dossiers

In april 2012 bedroeg de totale werklast van het CGVS 15.343 asioldossiers, eind december waren dit er 11.495. De achterstand is in die periode met bijna 4.000 dossiers gedaald. De achterstand is ingehaald door de daling van het aantal asielaanvragen en de stijging van het aantal beslissingen. 4.500 dossiers is een normale werkvoorraad. Het CGVS heeft 2012 dus afgesloten met een eigenlijke achterstand van 6.995 dossiers.

Lijst van veilige landen

Op 1 juni 2012 is een lijst van veilige landen van herkomst vastgelegd. Vanaf deze datum kunnen de bevoegde instanties asielaanvragen van personen afkomstig uit Albanië, Bosnië-Herzegovina, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (FYROM), Kosovo, Montenegro, Servië en Indië behandelen via een nieuwe procedure.

Het gaat om een specifieke procedure met kortere behandelingstermijnen: 15 werkdagen voor het CGVS, 2 maanden voor de RvV. De beroepsmogelijkheden zijn beperkt tot een annulatieberoep bij de RvV (zonder automatische schorsende werking). Een individueel en effectief onderzoek blijft gegarandeerd, maar het vermoeden geldt dat er in hoofde van deze asielzoekers geen gegronde vrees voor vervolging is, noch een reëel risico op het lijden van ernstige schade.

Het CGVS behandelde dit type asielaanvragen binnen de wettelijke termijn. Het aantal asielaanvragen uit de landen op de lijst is door deze maatregel, in combinatie met maatregelen rond ontrading, terugkeer en versnelde behandeling, in 2012 sterk teruggedrongen. Voor de 7 landen samen waren er 4.687 asielaanvragen in 2011. In 2012 waren dit er 2.998. Er is dus een daling met 36 %. In een aantal zeer specifieke en uitzonderlijke dossiers nam het CGVS beslissingen tot erkenning van de vluchtelingenstatus of toekenning van de subsidiaire

beschermingsstatus.

Europa drukt verder zijn stempel op asiel

2012 was een cruciaal jaar voor de totstandkoming van het Gemeenschappelijke Europese Asielsysteem (GEAS), dat een verdere harmonisering van het EU-asielbeleid vooropstelt.

Eind 2012 had de tweede fase van de wetgevende harmonisering afgerond moeten zijn. Die voorziet in gemeenschappelijke standaarden voor de opvang van asielzoekers, voor de asielprocedure en voor de inhoudelijke beoordeling van de asielaanvraag. Europa haalde deze deadline niet. In 2012 zijn wel belangrijke stappen gezet, zodat deze fase hoogstwaarschijnlijk in de eerste maanden van 2013 zal kunnen worden afgerond.

Op het vlak van praktische samenwerking tussen de lidstaten was 2012 een belangrijk jaar. Het Europees Asielondersteuningsbureau (EASO) werd in 2012 volledig operationeel en kan al concrete verwezenlijkingen voorleggen. Via de ontplooiing van asielondersteuningsteams bood EASO bijstand aan Griekenland. Het publiceerde tevens de eerste rapporten over herkomstlanden van asielzoekers. Het bureau tekende ook een strategie uit voor de opleiding van asielambtenaren, gebaseerd op het European Asylum Curriculum. Via expertenvergaderingen, waaraan ook het CGVS deelnam, konden de bestaande goede praktijken van de lidstaten beter op elkaar worden afgestemd.

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) is een administratief rechtscollege dat zich uitspreekt over geschillen tussen vreemdelingen en de overheid in het kader van asiel en migratie.

Deze geschillen kunnen gaan over beslissingen van de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen omtrent asielaanvragen of over beslissingen van de Dienst Vreemdelingenzaken omtrent de toegang tot het grondgebied (visum), het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De Raad ziet erop toe dat de overheid door deze beslissingen de rechten van vreemdelingen niet schaadt. Hij baseert zich hiervoor op nationale, Europese en internationale regelgeving en rechtspraak.

Nieuwe eerste voorzitter, voorzitter en kamervoorzitters

De Raad werd geleid door Paul Vandercam, die op 1 juli 2012 het mandaat van voorzitter opnam. Op 17 september legde Chantal Bamps de eed af van eerste voorzitter van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

In haar beleidsplan benadrukte ze dat de Raad dagelijks een toegevoegde waarde levert aan de maatschappij en dat hij zich bewust moet zijn van het maatschappelijk effect van zijn handelen. Haar belangrijkste uitdaging is de hoge werklast af te handelen binnen de hoge kwaliteitseisen waaraan de Raad moet voldoen: deskundigheid, tijdigheid en toegankelijkheid.

De eerste voorzitter wordt bijgestaan door de voorzitter en 4 kamervoorzitters. In 2012 wees de Raad 3 nieuwe kamervoorzitters aan uit zijn leden. De kamervoorzitters staan in voor de organisatie van elke kamer, brengen hierover verslag uit en zien erop toe dat de eenheid van rechtspraak wordt gevrijwaard.

De vernieuwing binnen de Raad stopte hiermee evenwel niet: in 2012 werden eveneens 8 nieuwe rechters benoemd. Om hen binnen 3 maanden te kunnen inzetten, werden 2 maatregelen genomen. Vooreerst kreeg elke nieuwe rechter een "peter" of "meter" toegewezen en vervolgens werd onder leiding van de kamervoorzitters een vormingsprogramma uitgewerkt. Dat programma steunt op 3 pijlers: de deontologie van de magistraat, de huisstijl zoals gedefinieerd door de griffie en de redactie van een arrest.

Iedere rechter heeft een of meerdere juristen die de dossiers doornemen en de ontwerparresten voorbereiden. Zij bespreken het dossier met de rechter. De uiteindelijke beslissing wordt door de rechter genomen.

Elke kamer bestaat uit meerdere rechters in vreemdelingenzaken, een coördinator, juristen en een of meerdere griffiers. Per kamer is er 1 kamerjurist aangewezen, die alle arresten naleest en een samenvatting maakt van de belangrijkste. Hierdoor beschikt de Raad over een volledig overzicht van de rechtspraak, wat de eenheid van

rechtspraak ten goede komt.

Ondersteuning van de kamers

De griffie staat onder leiding van de hoofdgriffier en biedt maximale administratieve ondersteuning bij de voorbereiding van de terechtzitting en de administratieve afhandeling van het arrest.

De algemene diensten bestaan uit de juridische dienst, de dienst Ontwikkeling en Organisatie, de communicatiedienst en de diensten P&O, ICT en budget. Deze diensten staan onder leiding van een beheerder, van wie het mandaat in 2012 is verlengd voor een periode van 5 jaar.

Op 31 december 2012 telde de Raad 46 magistraten, een hoofdgriffier, 9 griffiers, een beheerder en 219 medewerkers die de FOD Binnenlandse Zaken ter beschikking stelt.

Enorme stijging van het aantal beroepen: + 37 %

Er zijn 14.554 asielberoepen ingediend. Dit is een stijging van 46 % ten opzichte van 2011 met 9.932 asielberoepen. Het aantal migratieberoepen is met 29 % gestegen tot 14.926. Opvallend daarbij is de verdubbeling van het aantal beroepen ingediend tegen een negatieve beslissing over medische regularisatie. Dat aantal steeg van 827 in 2011 naar 1.902 in 2012.

De Raad kreeg bijkomende magistraten en administratief personeel toegewezen, maar de effectieve invulling van dit kader heeft pas in de tweede helft van 2012 plaatsgevonden. Net zoals in 2011 heeft de Raad in 2012 prioriteit gegeven aan de behandeling van asielberoepen. Hierdoor is de achterstand die reeds bestond bij de behandeling van migratieberoepen verder opgelopen tot 12.603 dossiers.

Gestage stijging van het aantal arresten: + 16 %

In 2012 was er een aanzienlijke stijging van het aantal beroepen tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid. In de meeste gevallen gaat dit om vreemdelingen die vastgehouden zijn met het oog op een repatriëring. Er zijn 873 dergelijke beroepen ingediend, een stijging van 28 % ten opzichte van het jaar voordien (682). Deze beroepen moeten binnen de 3 dagen worden behandeld.

Rechtspraak

In de arresten 77 134 en 77 135 van 13 maart 2012 oordeelde de algemene vergadering van de Raad dat de nieuwe wet van 8 juli 2011 op de gezinshereniging een impact heeft op het belang van de verzoekende partij. Deze wet trad in werking op 22 september 2011.

De verzoekende partijen hadden, onder de oude wet, een aanvraag voor een verblijfskaart van familielid van een burger van de Europese Unie ingediend als bloedverwant in opgaande lijn van een Belg.

Aangezien op het ogenblik van de uitspraak echter de nieuwe artikelen 40bis en 40ter van de vreemdelingenwet van toepassing waren, oordeelde de Raad dat de verzoekende partijen, op basis van deze nieuwe bepalingen, geen recht hebben op een verblijfskaart en bijgevolg in beginsel geen actueel belang meer hebben bij hun beroep.

Maar de bestreden beslissingen omvatten ook een bevel om het grondgebied te verlaten, hetgeen, uit zijn aard alleen al, een nadeel veroorzaakt voor de verzoekende partijen.

De vernietiging van de weigeringsbeslissing verschaft hen bijgevolg een tastbaar voordeel. De bestreden beslissingen waren in rechte één en ondeelbaar, zodat het bevel om het grondgebied te verlaten er in rechte niet kan worden afgesplitst. Hieruit concludeert de Raad dat de verzoekende partijen in beginsel het actuele karakter van hun belang niet verliezen door de inwerkingtreding van de voormelde nieuwe wetsbepalingen.

In het [arrest van 17 december 2012](#) heeft de Raad voor een eerste maal aan de verzoekers een geldboete opgelegd wegens ernstig misbruik van de procedure. Zij hadden luttele uren voor een geplande repatriëring tot

tweemaal toe een identieke vordering bij de Raad ingesteld waarbij zij wisten dat de Raad niet de bevoegde

instantie is om zich over de rechtmatigheid van de aangevochten maatregel te buigen.

Verbeterproject asiel: de asielprocedure onder de loep

Naar aanleiding van de asielcrisis besliste de federale regering eind 2010 om een evaluatie te laten uitvoeren van de asielprocedure. Er werd een project opgezet met de volgende doelstellingen:

- een evaluatie van de werklast;
- de verbetering van de productiviteit van de betrokken organisaties;
- de verhoging van de efficiëntie in de behandeling van asielaanvragen.

De Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) zijn gezamenlijk betrokken bij dit project. Zo zijn de processen afzonderlijk alsook over de hele keten in kaart gebracht.

Begin 2012 hadden deze 3 organisaties een uitgebreid overzicht voorbereid van alle elementen die een impact hebben op hun productiviteit: de in- en uitstroom van dossiers, de behandelingstijden, de werkvolumes en het aantal voltijdse medewerkers (FTE). Ook de communicatie tussen de organisaties en de wijze van informatie-uitwisseling werden belicht.

Na deze voorbereidingsperiode kende het project 3 fasen:

- de beschrijving van de huidige situatie – AS IS (mei-juli 2012);
- de beschrijving van de gewenste toekomstige situatie – TO BE (juli-november 2012);
- de implementatiefase waarin de weerhouden verbetervoorstellen worden doorgevoerd (sinds december 2012).

In mei 2012 werden consultants ingeschakeld om het project te begeleiden bij het kritisch analyseren van de huidige processen en het uitwerken van nieuwe werkprocessen. Er werden verschillende thematische werkgroepen opgericht rond de procedures, ICT, HR, monitoring en logistiek. Een kernteam met vertegenwoordigers van elke organisatie begeleidde de opdracht. Dat team werd zelf door een stuurgroep opgevolgd.

De externe consultants en de verschillende “trekkers” van de instanties lichtten het verbeterproject asiel in juli 2012 toe aan de medewerkers van de betrokken organisaties. In de maanden nadien zijn verschillende verbetervoorstellen uitgewerkt die gevalideerd werden door de stuurgroep.

Tegelijk is een internationale benchmarking uitgevoerd waarbij de Belgische asielprocedure werd vergeleken met die in Duitsland, Frankrijk, Nederland en Zweden. Hieruit blijkt dat België goed scoort en dat de gemiddelde behandelingstijd in België zowel in eerste aanleg als in beroep vergelijkbaar en zelfs beter is dan in de overige landen, terwijl de kwaliteit opmerkelijk hoger ligt door de lage verbrekingsgraad.

Dienst Vreemdelingenzaken

Sommige verbeterprojecten voor de asielprocedure binnen de DVZ zijn verwezenlijkt in 2012, andere zijn gepland voor 2013-2014.

In het algemeen beogen deze verbeterprojecten voornamelijk:

- een verhoging van de kwaliteit van het verhoor van de asielzoekers;
- een snellere procedure voor de door niet-begeleide minderjarigen ingediende asielaanvragen;
- een vereenvoudiging van de IT-functies in de verschillende behandelingsfasen van de asielaanvragen;
- een uitbreiding van de monitoring;
- een homogenisering van de werkdocumenten;
- een vermindering van de duur van de procedure dankzij de ontwikkeling van elektronische tools, wanneer dit relevant blijkt;
- een efficiëntere communicatie tussen de verschillende diensten en met partners.

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

De externe consultants hebben tijdens de AS IS-analyse vastgesteld dat er voor het CGVS meer winst te boeken valt op de doorlooptijd (totaal aantal dagen tussen asielaanvraag en beslissing) dan op de behandelingstijd van een asioldossier (het effectief aantal minuten dat een medewerker aan een dossier werkt). Ook uit de TO BE-fase

bleek dat er geen grondige hertekening van de bestaande werkprocessen nodig was.

Tegelijkertijd is er ruimte voor verbetering. De 47 verbeteropportunities voor het CGVS hebben voornamelijk betrekking op:

- het versterken van de structuur om verder de hoge kwaliteit op uniforme wijze over heel het CGVS te garanderen;
- het terugbrengen van de doorlooptijd, vooral door een voortzetting van eerdere acties om de efficiëntie te verhogen;
- het versterken van de monitoring;
- het verder optimaliseren van enkele bestaande processen.

Het CGVS heeft alle verbeteropportunities geclusterd in 6 deelprojecten: kwaliteitsbeheer, kennisbeheer, doorlooptijd, monitoring, wetswijziging en keten.

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

De Raad heeft 12 verbeterprojecten. Sommige daarvan zijn al gerealiseerd zoals het inscannen van procedurestukken en het automatisch opslaan van arresten op de website. Andere voorstellen zoals de oprichting van een werkgroep “best practices”, de stage en evaluatie van magistraten en de automatische aanpassing van het wachtregister, worden verder uitgewerkt. In sommige gevallen zal wetgevend opgetreden moeten worden.

Voor de keten is vastgesteld dat de winsten beperkt zijn omdat het 3 afzonderlijke organisaties betreft met elk hun eigen specifieke opdracht en verantwoordelijkheden. Wel zijn er verbeteringen mogelijk rond monitoring en uitwisseling van informatie. Daarnaast hebben de consultants een omvangrijk verbeterproject voorgesteld over ICT.

Als alle projecten van alle instanties worden uitgevoerd, dan zal de hele asielprocedure een vermindering kennen van de doorlooptijd met 51,3 kalenderdagen en een vermindering van de behandelingstijd met 2,5 FTE. Er bestaat alvast een grote bereidheid van de medewerkers van alle betrokken instanties om actief bij te dragen aan de invoering van de verbetervoorstellen.

Federale diensten van de gouverneurs

België bestaat uit 10 provincies en het Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad. 11 gouverneurs staan in voor een aantal uiteenlopende bevoegdheden, gaande van civiele veiligheid en noodplanning tot politionele veiligheid en openbare orde.

De gouverneurs staan op het kruispunt tussen lokale, provinciale, gewestelijke en federale overheden. Zij organiseren overleg en samenwerking tussen politie, brandweer en medische hulpverlening.

Antwerpen

WODCAM

In 2012 is de nieuwe WODCA-campagne gelanceerd (WODCA staat voor “WeekendOngevallen Door Controles Aanpakken”). De nieuwe campagne stelt het rijden onder invloed van drugs centraal en richt zich opnieuw specifiek tot jongeren van 17 tot 25 jaar. Zij kunnen interactief meewerken door hun eigen YouTube-clip te maken.

In verschillende middelbare scholen en universiteiten is daarom een “WODCAM-wagen” geplaatst waarin jongeren hun filmpje kunnen opnemen. Alle clips worden verzameld op een YouTube-kanaal waarnaar elke jongere via zijn eigen Facebook-pagina kan linken. Zo gebeurt de verspreiding van de boodschap om nuchter te rijden via de vriendenkring van de jongeren zelf. Op de WODCAM-pagina zijn de verschillende filmpjes en inzendingen te bekijken.

Eind 2012 zijn met de campagne al meer dan 30.000 jongeren bereikt. Vanaf januari 2013 zetten enkele BV's mee hun schouders onder dit initiatief.

Werkbezoeken aan gemeenten en provinciale buitendiensten

In juni 2012 heeft de gouverneur haar eerste “ronde van de provincie” in alle 70 gemeenten afgerond.

In september is de gouverneur gestart met haar bezoekeronde aan de provinciale buitendiensten. Eind 2012 heeft zij onder meer al het Mode- en Fotomuseum, het Centrum voor Leerlingenbegeleiding en het Centrum voor Volwassenenonderwijs, het Zilvermeer, de Groendomeinen en de Hooibeekhoeve bezocht. Deze werkbezoeken betekenen de start of voortzetting van een constructieve samenwerking tussen dienst en provincie.

Intergenerationele projecten

Ter gelegenheid van Koningsdag heeft de provincie Antwerpen in 2012 op vraag van Kamer en Senaat 5 projecten in de kijker geplaatst, waarbij ontmoetingen tussen jong en oud centraal stonden.

Zo hebben leerlingen uit het 5de en 6de leerjaar regelmatig een bezoek gebracht aan het woonzorgcentrum Monnikenhof in Berendrecht, waar ze samen met de bewoners kerstdecoraties hebben gemaakt.

In woonzorgcentrum De Zavel komt een 7-tal jongeren met autismespectrumstoornissen wekelijks over de vloer om samen met patiënten met een gestabiliseerd psychiatrisch ziektebeeld huishoudelijke taken uit te voeren.

Huize Perrekens in Geel is een project voor kleinschalig genormaliseerd wonen voor personen met dementie. De directie stimuleert de creativiteit van de bewoners onder meer via muziektherapie. Omdat het muzikale geheugen bij dementerenden langer intact blijft dan het kennisgeheugen, biedt deze aanpak onverwachte mogelijkheden. Dat is gebleken op 18 december toen het koor “De Betties” in het voorprogramma van de succesband Muse moeiteloos het Sportpaleis inpakte.

In woonzorgcentrum De Regenboog stimuleert de directie op haar beurt intergenerationele ontmoetingen tussen ouders en kleuters aan de hand van een kunst- en theaterproject.

Gepensioneerde leerkrachten uit Heist-op-den-Berg tot slot geven les aan minderjarige asielzoekers, begeleiden hen en coachen hen waar nodig.

Limburg

Noodplan natuurbranden

Bij een natuurbrand is het voor de brandweer belangrijk om tijdig de brandhaard te bereiken. Daarom hebben het Agentschap Natuur en Bos Limburg en de Dienst Hulpverlening en Noodplanning in 2012 de handen in elkaar geslagen voor het ontwikkelen van cartografie voor 10 gevoelige gebieden in Limburg (in het kader van het noodplan Natuurbranden).

Er is ook rekening gehouden met verloren gelopen of gekwetste personen in een natuurgebied. Daartoe is er gelijklopend een systeem van reddingspunten opgezet. Die moeten samen met de cartografie zorgen voor een aanzienlijke tijdswinst, een efficiënter optreden van de interventiediensten en een hoger niveau van veiligheid in de Limburgse bossen.

De cartografie zal in atlasvorm beschikbaar zijn vanaf april 2013. De reddingspunten moeten vanaf de zomer operationeel zijn.

Intrafamiliaal geweld

Hoe werk je met verschillende diensten succesvol samen om intrafamiliaal geweld efficiënt en effectief aan te pakken? Dat was het uitgangspunt van het Europese project “Form a chain, break the circle” dat de Provincie Limburg samen met de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken en 15 partners uit 5 Europese lidstaten in juli 2010 aanvatte. Het project wil de aanpak van intrafamiliaal geweld in de Europese lidstaten optimaliseren, onder meer op basis van het veelbelovende Limburgse model.

Centraal staat het Europees draaiboek voor een succesvolle multidisciplinaire aanpak van intrafamiliaal geweld. Dit draaiboek met stappenplan geeft lokale en regionale besturen een praktisch houvast om hun bestaande werking stapsgewijs te hervormen tot een organisatieoverstijgende aanpak. Want net in die benadering schuilt het succes om geweld efficiënt aan te pakken. Aan dit draaiboek koppelde het provinciebestuur een e-learningmodule om

lokale coördinatoren te helpen het stappenplan naar de praktijk te vertalen.

In het kader van dit Europese project heeft de Provincie Limburg, in samenwerking met de onderzoeksgroep Education & ICT van de Katholieke Hogeschool Limburg, ook een schoolproject uitgewerkt rond respect in relaties. Mood City is een "serious game" die focust op het belang van gezonde relaties om geweld te voorkomen. De game richt zich tot 14- en 15-jarigen. Zij hebben vaak al wat ervaring met relaties en zitten bovendien in een ontwikkelingsfase waarin preventie nog heel effectief kan zijn. In 7 lessen wordt ingegaan op gezonde en ongezonde relaties, op weerbaarheid in dagdagelijkse conflicten en op gezond omgaan met sociale media. 5 Limburgse secundaire scholen testen in het schooljaar 2012-2013 Mood City uit, waarna een uitgebreide evaluatie en wellicht een ruimere verspreiding zullen volgen.

Oost-Vlaanderen

Noodplanning

In 2012 zijn 5 Key Exercises (KEX) gehouden bij Seveso-hogedrempelbedrijven. Dergelijke oefeningen testen realtime de werking van een bedrijf, de hulpdiensten en de overheid. De oefendoelen worden vastgelegd, maar de hulpdiensten kennen het scenario niet op voorhand.

De Dienst Noodplanning van de gouverneur heeft samen met de betrokken gemeenten 24 multidisciplinaire oefeningen georganiseerd: 16 tafel- en 8 terreinoefeningen.

In de nacht van 23 op 24 maart is de provinciale fase afgekondigd voor een lpg-tank van 20.000 liter die in het benzinestation langs de E40 ter hoogte van Wetteren vuur had gevat. Het provinciaal coördinatiecomité onder leiding van de gouverneur is samengekomen om de acties bij de noodsituatie te coördineren. Er werd een aantal veiligheidsmaatregelen genomen, zoals het tijdelijk afsluiten van de autosnelweg. Omstreeks 11.30 uur kon de provinciale fase worden afgeblazen.

Brandweer

In het kader van de hervorming van de civiele veiligheid blijven de diensten van de gouverneur de 6 Oost-Vlaamse brandweertzones ondersteunen. Dat uit zich vooral in de oprichting van werkgroepen om een uniform beleid in de verschillende zones uit te werken, maar ook om informatie en beste praktijken wederzijds uit te wisselen. Er is eveneens een filmpje gemaakt waarin de brandpreventieadviseurs worden gepromoot en de burgers aangezet tot veiligheid.

Parkeerkaarten voor personen met een handicap

De gouverneur heeft in samenwerking met de FOD Sociale Zekerheid en de politiediensten het misbruik van parkeerkaarten aangepakt. Enerzijds konden de Oost-Vlamingen vervallen parkeerkaarten inleveren bij hun gemeentebestuur. Anderzijds heeft de politie extra gecontroleerd: de meeste inbreuken hadden betrekking op het parkeren op voorbehouden plaatsen zonder kaart.

Verkeersveiligheid

Tijdens de verkeersveilige dag op 27 februari houden de lokale en federale politie in de hele provincie controles. In 2012 reed 6,8 % van de 47.844 gecontroleerde voertuigen te snel. 7 van de 1.602 gecontroleerde bestuurders hadden een strafbaar alcoholgehalte. Bij 4 personen is een drugtest afgenomen, bij 1 ervan bleek de speekseltest positief.

Met de verkeersveilige nacht van 14 op 15 december is de BOB-campagne gestart. De 16de editie is gekenmerkt door een daling van het aantal bestuurders met een strafbaar alcoholgehalte: 4,6 % tegenover 5,8 % in 2011. Op de autosnelwegen was er een daling van 3,8 % naar 3,2 %. Er is eveneens gecontroleerd op snelheid: 12,2 % reed te snel. 313 personen zijn onderworpen aan de checklist voor het opsporen van druggebruik. Bij 18 personen is een speekseltest afgenomen en bij 5 personen een bloedstaal.

Rampenfonds

De Dienst Rampenfonds heeft in 2012 alle lopende dossiers afgewerkt. Er werden 622 besluiten opgemaakt.

Vlaams-Brabant

Criminaliteitspreventie

De Provinciale Commissie Criminaliteitspreventie zal gedurende een 2-tal jaar werken rond (ver)nieuwe(nde) technieken en technologieën in de aanpak van inbraak in woningen en diefstallen.

Om de diefstalpreventieadviseurs te ondersteunen in het geven van kwaliteitsvol advies, werden opleiding, bijscholing en nieuw materiaal aangeboden.

Voor de burgers die een preventie-initiatief nemen (bv. fiets graveren), zijn er balpennen ter bekendmaking van de website www.vlaamsbrabant.be/criminaliteitspreventie.

Via www.gevondenfietsen.be kunnen burgers op zoek gaan naar hun gestolen fiets.

Een aantal nieuwe vrijwilligers sloot zich aan bij het project burenbemiddeling na het volgen van een 5-daagse opleiding.

Veilig verkeer

De diensten van de gouverneur ondersteunen, al dan niet in samenwerking met de provinciale diensten, verkeersveiligheidsprojecten. Enerzijds stellen ze sensibiliseringsmateriaal ter beschikking (veiligheidsgordel, rijden onder invloed). Anderzijds ondersteunen ze, in samenwerking met de politie, handhavingsprojecten en -programma's rond snelheid en alcoholintoxicatie. Ter bevordering van de gordeldracht is de campagne "Bij mij ben je veilig" in 2012 herhaald met controles door de politiediensten en gordeltellingen door het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid.

In samenwerking met De Lijn is alternatief (bus)vervoer aangeboden tijdens oudejaarsnacht via de campagne "Ligt de roes op de loer, denk aan veilig vervoer".

Aan leerlingen van lagere scholen wordt educatief materiaal verkeersveiligheid uitgeleend. Het materiaal is in 2012 aangevuld met 2 mobiele verkeersparken.

Voor een hogere zichtbaarheid en persoonlijke bescherming van jonge, kwetsbare verkeersdeelnemers zijn in 2012 aan de lagere scholen 2.500 mouwen verdeeld, ter vervanging van de klassieke reflecterende hesjes.

Wapens

In 2012 is de brochure Wapens zijn geen speelgoed – Berg ze veilig op! uitgebracht. Deze brochure vestigt op ludieke wijze de aandacht van de wapenbezitters op de veiligheidsvoorwaarden die zij in acht moeten nemen. De brochure is verspreid via de lokale politie.

Civiele veiligheid

Op 7 juni 2012 is de website www.crisisvlaamsbrabant.be gelanceerd. De bevolking vindt er informatie over brandweer, noodplanning en rampenschade.

Daarnaast heeft de Cel Noodplanning van de gouverneur in 2012 een officiële Twitter-account aangemaakt en is de bestaande Facebook-account geactualiseerd.

Via de Vlaamse Brabander (magazine van de provincie Vlaams-Brabant) is een wedstrijd "brandveiligheid" georganiseerd om de burgers aan te zetten tot meer brandpreventiemaatregelen in hun woning. De eerste 1.100 inzendingen ontvingen een prijs. Zo zijn er 770 branddekkens, 150 cheques voor een rookmelder en 180 CO-melders uitgedeeld.

West-Vlaanderen

Provinciale rampoefening

Op 24 oktober 2012 was Esen (Diksmuide) de locatie voor een provinciale rampoefening. Het scenario betrof een

botsing tussen een tankwagen met benzine en een lijnbus met een 15-tal inzittenden. Het afstemmen van de interventies door de verschillende hulpverleningsdiensten op het rampterrein werd ingeoefend. Naast dit operationele aspect kende de oefening ook een beleidsmatige insteek: de crisiscel onder voorzitterschap van de gouverneur werd samengeroepen.

Tijdens een grondige evaluatie van de oefening zijn zowel het oefenconcept, de werking op het terrein en in de beleidscel, de inzet van de betrokken hulpverleningsdiensten als het gebruik van de Astridradio's besproken. De hoofdconclusie was dat er geen afzonderlijk bijzonder nood- en interventieplan moet worden opgemaakt voor incidenten bij het transport van gevaarlijke goederen over de weg. Uit de oefening bleek ook het belang van het blijven investeren in opleidingen voor alle betrokkenen: brandweer, medische en psychosociale diensten, politie, civiele bescherming en communicatieambtenaren. Op die manier worden de structuren eigen gemaakt om een rampsituatie zo snel mogelijk van chaos naar organisatie te brengen, zodat ze vlot toegepast kunnen worden als er zich een echte noodsituatie voordoet.

Buurtbemiddeling

In 2009 is de FOD Binnenlandse Zaken gestart met een project om steden en gemeenten aan te moedigen om burgers via bemiddeling een uitweg uit conflicten te bieden. De FOD Binnenlandse Zaken voorzag in een subsidie aan de gemeenten, in een krediet voor de provincies voor het organiseren van de basisopleiding en in de federale coördinatie van het project. In de provincie zijn er 6 gemeenten met een buurtbemiddelingsdienst. Daarbinnen zijn 26 buurtbemiddelaars actief.

Het wegvallen van de financiering door de FOD Binnenlandse Zaken hypothekeert de toekomst van dit succesvolle project. De gouverneur van West-Vlaanderen heeft in 2012 beslist om de buurtbemiddeling blijvend te ondersteunen. In samenwerking met de Hogeschool West-Vlaanderen, die in 2011 instond voor de opleiding van de buurtbemiddelaars, is een terugkomdag georganiseerd waarbij ervaringsuitwisseling centraal stond. Daarnaast is het Provinciaal Netwerk Buurtbemiddeling opgericht met als taak de buurtbemiddeling in West-Vlaanderen verder te ondersteunen.

Wapenopleiding

In het voorjaar van 2012 is op initiatief van de Dienst Wapens een technische opleiding georganiseerd in de West-Vlaamse politieschool voor de referentieambtenaren van de politiezones en de federale personeelsleden van de Dienst Wapens van de gouverneur. In die opleiding zijn de technische aspecten van de wapenwetgeving en van wapens uiteengezet.

Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad

Brabançonne op Koningsdag

De leden van het kabinet nemen regelmatig deel aan representatieopdrachten samen met de gouverneur. Ze ondersteunen de Senaat en de Kamer bij het organiseren van evenementen als Koningsdag of Wapenstilstand. In 2012 was het de beurt aan het Administratief Arrondissement om de vertolker van het volkslied op 15 november voor te dragen. Er werd gekozen voor het Koor van de Kleine Zangers van het Sint-Pieterscollege van Ukkel om in het Paleis der Natie de Brabançonne te zingen.

Noodplanningsoefening

De Dienst Civiele Veiligheid heeft in november 2012 een multidisciplinaire oefening georganiseerd: het scenario betrof een noodsituatie in een Seveso-bedrijf te Brussel.

Het doel was de diverse nood- en interventieplannen met betrekking tot Seveso-risico's te testen en het algemeen nood- en interventieplan van het Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad en de bijzondere procedures te verfijnen.

De vastgestelde onvolkomenheden, zoals de gebrekkige communicatie tussen de disciplines, zullen worden weggewerkt bij de eerstvolgende actualisering van de plannen en in toekomstige oefeningen.

Inbraakpreventie en gaudiefstal

De plenaire vergadering van de diefstalpreventieadviseurs heeft zich in 2012 onder meer gebogen over de mogelijkheden van synthetisch DNA op het vlak van diefstalpreventie. Meerdere firma's demonstreerden hun producten, waarna een debat volgde over de voor- en nadelen van dit vrij nieuwe beveiligingsmechanisme.

De preventiediensten van de politiezones en de gemeenten sensibiliseren de burgers via de Pick & Pock-campagne voor de gevaren van gauwdiefstal.

Bescherming van de titel en het beroep van architect

Bepaalde beroepsgroepen kunnen bij de gouverneur een afwijking aanvragen van het monopolie van de architecten. Mensen die over een diploma beschikken dat een voldoende kennis van constructie en stabiliteit doet vermoeden, kunnen aldus gemachtigd worden zelf de plannen te tekenen en de constructie- of verbouwingswerken op te volgen van een gezinswoning die uitsluitend voor eigen gebruik bestemd is. In 2012 waren er opvallend meer dergelijke aanvragen.

Henegouwen

De federale diensten van Henegouwen vervullen zeer veel opdrachten, ofwel rechtstreeks voor de burgers (rampenfonds, wapenvergunningen, diverse machtigingen ...), ofwel onrechtstreeks (de verschillende toezichten bijvoorbeeld).

Het Veiligheidsbureau is een federale dienst die zich dagelijks inzet voor de bescherming en het comfort van de burgers van de provincie. Deze dienst ontwikkelt en superviseert de noodplannen voor het hele grondgebied. Hij werkt eveneens projecten uit met het oog op een beter beheer van de crisissen die zich zouden kunnen voordoen.

Alarmering

Het Veiligheidsbureau heeft ten eerste een supragemeentelijk ondersteuningsproject rond planning en crisisbeheer in goede banen geleid. Via dat project is een systeem van alarmering per sms en e-mail ontwikkeld en ter beschikking gesteld van de gemeentelijke ambtenaren belast met de noodplanning (de zogenaamde "Fplanus") en de gemeentelijke verantwoordelijken. Op die manier kan niet alleen het provinciaal Veiligheidsbureau de gemeentelijke verantwoordelijken verwittigen, maar kunnen de gemeentelijke overheden het systeem ook gebruiken om hun eigen "alarmketting" te activeren in geval van een ongeval op het grondgebied van hun gemeente.

In het kader van datzelfde project zijn 3 platformen met de "Fplanus" van de verschillende gemeenten opgericht. Op die manier kunnen de ambtenaren van eenzelfde geografische zone elkaar ontmoeten, opleidingen organiseren, luisteren naar de noden van de gemeenten en hun vragen beantwoorden.

Noodplanning Seveso

Een ander project van het Veiligheidsbureau betreft de noodplanning voor de Seveso-ondernemingen. In samenwerking met de universiteit van Bergen heeft het bureau informatiefiches uitgewerkt over de verschillende Seveso-ondernemingen die geklasseerd werden als lagedrempelondernemingen. Deze fiches bevatten veel informatie en nuttige plannen voor de voorbereiding van de monodisciplinaire plannen van de interventiedisciplines, maar ook voor de risicoanalyses van de gemeenten. Deze fiches zullen ook gebruikt kunnen worden bij de ontwikkeling van een bijzonder nood- en interventieplan voor die Seveso-sites.

Basisnoodplan bij elektriciteitsschaarste

Ten slotte is tijdens de winter 2012-2013 een potentieel risico op elektriciteitsschaarste waargenomen voor het hele Belgische grondgebied. Het Veiligheidsbureau heeft onmiddellijk een aantal maatregelen genomen om daaraan het hoofd te bieden. Een van de voornaamste verwezenlijkingen was de opmaak, in nauwe samenwerking met enkele gemeenten, van een basisnoodplan dat in geval van elektriciteitsschaarste kan dienen als gemeentelijk bijzonder nood- en interventieplan. Dit document bevat onder andere tools voor de uitvoering van een risicoanalyse, checklists, actie- en infofiches. Het gaat om een praktisch instrument waarmee de gemeentelijke overheden zich optimaal kunnen voorbereiden en hun burgers op gepaste wijze kunnen helpen.

Luik

Noodplanning

Door middel van een reeks multidisciplinaire oefeningen zijn de verschillende noodplannen bijgewerkt en op hun efficiëntie gecontroleerd.

Op het gebied van kernenergie zet het nieuwe plan een aantal belangrijke stappen vooruit, zoals het opzetten van een basisopvangcentrum met een grote capaciteit voor de bevolking.

De diensten van de gouverneur hebben in november actief deelgenomen aan de grootscheepse nationale nucleaire oefening Pégase, die maar liefst 2 jaar lang werd voorbereid. Er werd ook meegedaan aan de nationale INONDEX-oefening (grootschalige overstromingen) en de LAEX-oefening (crash op de luchthaven van Luik).

Tour de France

In 2012 is de Tour de France van start gegaan in de provincie Luik.

Voor dit evenement, dat tijdens de openingsproloog niet minder dan 300.000 toeschouwers lokte en waarbij in de provincie van 28 juni tot 2 juli meer dan een miljoen personen aanwezig waren, moest een veiligheidsplan van buitengewone omvang opgesteld worden.

Voor de eerste keer werd een document met een organogram en een geïntegreerd multidisciplinair communicatieplan ter beschikking gesteld van de overheden en de diensthoofden van de verschillende hulp- en veiligheidskorpsen. Via het plan kon het hoofd geboden worden aan de eventuele noodsituaties die zich tijdens het evenement konden voordoen.

Deze aanpak zal voortaan als model gebruikt worden voor elk grootschalig evenement dat op het grondgebied van de provincie plaatsvindt, zoals de Condroz-rally, de Ardense klassiekers, de Paralympische Spelen, de Grote Prijs Formule 1 in Francorchamps, verschillende concerten en festivals.

Protocollaire missies

De verdediging en de promotie van de kandidatuur van de stad Luik voor de Wereldtentoonstelling van 2017 hebben geleid tot belangrijke protocollaire missies.

In deze context heeft de gouverneur 72 ambassadeurs ontmoet. Zijn diensten hebben deze ontmoetingen in goede banen geleid. Daarnaast waren er verschillende vergaderingen met de diplomatieke, consulaire wereld en met hooggeplaatste personen die betrokken zijn bij dit project.

Luxemburg

Wapens

Het provinciaal gouvernement heeft zijn samenwerking met de andere instellingen die betrokken zijn bij de controle van de vuurwapens in België (lokale politie, parketten enz.) verder versterkt.

Het is nog steeds de bedoeling om de burgers duidelijke en eenduidige informatie te verstrekken, maar vooral om de dossiers vlotter te beheren, zodat ze snel en efficiënt behandeld kunnen worden.

Civiele Veiligheid

Het provinciaal gouvernement is betrokken bij de hervorming van de brandweerdiensten. In de provincie Luxemburg komen de administratieve grenzen van de toekomstige hulpverleningszone overeen met die van de provincie.

Samen met de gemeenten en de brandweerdiensten, heeft het provinciaal gouvernement het initiatief genomen tot een efficiënte samenwerking met de provinciale administratie. Het doel is tot schaalvergrotingen te komen, door alle middelen en bevoegdheden onder elkaar te verdelen en door pragmatische oplossingen te vinden in een geest van transversaliteit.

In 2013 zal dit beleid voortgezet, versterkt en gestructureerd worden, zodat er een voortdurende verbetering is van de veiligheid voor de burgers.

Noodplanning

De samenwerking met de gemeentelijke overheden is voortgezet en versterkt: ontwikkeling van een provinciaal platform voor de uitwisseling van informatie en voor de terbeschikkingstelling van de noodplannen, aanwending van de "provinciale" informaticacapaciteit voor het beheer van de databanken enz.

In het planningsbeleid wordt gestreefd naar homogeniteit, coherentie en gestandaardiseerde procedures. Bij de ontwikkeling van de plannen in al hun facetten (interne planning van de ondernemingen en ziekenhuizen, specifieke planning voor grote bijeenkomsten enz.) is er sprake van een efficiënte samenwerking met de operationele prezone, de gezondheidsintercommunale enz.

Daarnaast hebben de federale diensten van de gouverneur aan 2 belangrijke nucleaire oefeningen deelgenomen.

De eerste was Pégase 2012, een oefening met betrekking tot de kerncentrale van Tihange, die door het Crisiscentrum georganiseerd werd. De opdracht van de gouverneur van Luxemburg bestond in de organisatie van de opvang van de geëvacueerde personen in het militair kamp van Marche-en-Famenne.

De tweede oefening werd georganiseerd in het internationaal kader van de "Grote Regio" (Wallonië, Duitstalige Gemeenschap, Groothertogdom Luxemburg, Lotharingen, Saarland en Rijnland-Palts).

Toezicht op de lokale politiezones

De Dienst Toezicht op de Lokale Politiezones adviseert en ondersteunt de politiezones in het kader van de overheidsopdrachten, om op problemen te anticiperen en dwangmaatregelen in de mate van het mogelijke te vermijden.

Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2012, is de vernieuwing van alle politieraden en -colleges opgevolgd.

Bijzondere veldwachters

Voor alle reeds beëdigde veldwachters werd een korte opleiding voorzien, waaraan niet minder dan 190 veldwachters uit de provincies Luxemburg en Namen hebben deelgenomen.

Voorts zijn de legitimatiekaarten van deze veldwachters vernieuwd, die als gevolg van de nieuwe wetgeving op 31 december 2012 vervielen. Dankzij deze vernieuwing kon een databank met nuttige gegevens over dit specifiek activiteitendomein gecreëerd worden.

Namen

Inbraakpreventie

Naar aanleiding van het stijgende aantal diefstallen in woningen, hebben de gouverneur en zijn diensten een inbraakpreventiecampagne gelanceerd. Die was gebaseerd op een ontwerp van een preventieaffiche, die het resultaat was van een wedstrijd tussen scholen die infografie onderwijzen. Naast de affiche is er ook een preventiefolder, die onder meer beveiligingsadviezen voor woningen bevat en een overzicht van de diensten die diefstalpreventieadviseurs aanbieden.

Er is tevens een veiligheidsplatform opgericht met de burgemeesters van de 38 gemeenten, de lokale en federale politiediensten en de Directie Lokale Integrale Veiligheid van de FOD Binnenlandse Zaken. Daar is de thematiek van de inbraken besproken op basis van een becijferde stand van zaken van het fenomeen voor de 2 arrondissementen (Namen en Dinant). Er waren verschillende denkplaatjes, in de zin van geïntegreerde en op diefstal georiënteerde politieacties, acties op het gebied van technopreventie, opvolging en uitwisseling van inlichtingen tussen de partners ...

Verkeersveiligheidscampagne voor de winter

Met de medewerking van de politiediensten van de provincie Namen en het Waalse Crisiscentrum hebben de diensten van de gouverneur de folder "Prêts pour les routes de l'hiver ?" uitgewerkt. Deze folder bevat verschillende adviezen voor de weggebruikers over de voorbereiding van hun voertuig, de raadpleging van de verkeers- en weerberichten, aangepast rijgedrag en mee te nemen materiaal. Hij verwijst ook naar de specifieke bepalingen die van toepassing zijn op de wegvervoerders, wanneer het Waals "sneeuwalarmplan" van kracht wordt.

Vademecums over crisisbeheer en openbare orde voor de burgemeesters

Om de burgemeesters te helpen bij hun opdrachten op het vlak van crisisbeheer en openbare orde, heeft de Dienst Civiele Veiligheid de reeks vademecums vervolledigd. In navolging van de thema's crisisbeheer, crisiscommunicatie en evacuatie van de bevolking, zijn vademecums gemaakt over het beheer van grote evenementen, overstromingen, postcrisisituaties en over de organen en actoren van het crisisbeheer. Deze vademecums hebben een klein formaat en zijn in een praktisch etui verzameld.

Treinbotsing in Godinne

Op 12 mei zijn in Godinne (Yvoir) 2 goederentreinen op elkaar gebotst. Op verzoek van de burgemeester heeft de gouverneur de provinciale fase gedurende iets meer dan 5 uur afgekondigd. Vervolgens heeft de Dienst Civiele Veiligheid de gemeente ondersteund bij de gemeentelijke fase die 7 dagen geduurd heeft. Uit deze crisis konden verschillende lessen worden getrokken. In overleg met de gemeenten hebben de diensten van de gouverneur meerdere gemeentelijke en provinciale debriefings georganiseerd. Deze hebben het mogelijk gemaakt om op alle niveaus actieplannen voor de verbetering van het crisisbeheer uit te werken en om de samenwerking met Infrabel, de infrastructuurbeheerder van het Belgische spoorwagennet, verder te ontwikkelen.

Waals-Brabant

In 2012 heeft de gouverneur van Waals-Brabant in het bijzonder aandacht besteed aan de civiele veiligheid, de noodplanning, het crisisbeheer en de politionele veiligheid.

Crisisbeheer

Door de organisatie van een rondetafelgesprek over de overstromingen, zijn de bijzondere hulpplannen verbeterd kunnen worden. Tijdens dit rondetafelgesprek hebben de professionals die zich met noodsituaties bezighouden, elkaar kunnen ontmoeten en hun ervaringen delen met het hoofd van het Crisiscentrum van het Franse ministerie van Binnenlandse Zaken.

Initiatieven voor toekomstige hervormingen

Tijdens het bezoek van de commissaris-generaal van de federale politie, is er gesproken over de initiatieven op het vlak van de politionele veiligheid in Waals-Brabant en is de nadruk gelegd op de synergieën tussen het parket, de gerechtelijke directeur, de gouverneur, de lokale politie en de federale politie, in een provincie waar het grondgebied precies overeenkomt met dat van een enkel gerechtelijk arrondissement. Dit specifiek kenmerk heeft de gouverneur in staat gesteld om de actoren die betrokken zijn bij de problemen in een van de gevangenissen, te verzamelen en om snel oplossingen aan te brengen ter verbetering van bepaalde veiligheidsaspecten.

De gouverneur heeft ook de operationele prezone van Waals-Brabant plechtig geopend en was aanwezig bij de installatie van het ASTRID-informaticasysteem in het Hulpcentrum 100/112 van Waals-Brabant, dat in juni 2013 zou moeten worden geopend.

Besturen is voorzien

Het provinciaal gouvernement heeft eveneens voldaan aan zijn verplichting om de procedures voor de noodplanning en het crisisbeheer te testen. Enerzijds heeft het de provinciale en pluridisciplinaire UCBex-terreinoefening georganiseerd op een Seveso-site (hoge drempel) in Eigenbrakel. Anderzijds heeft het TELECOMex uitgedacht, een alarmcommunicatie-oefening die gepaard gaat met een hele reeks tests die in 2012-2013 uitgevoerd worden. Deze tests moeten de betrouwbaarheid van de telecommunicatieverbindingen (draad-,

gsm-, radio-, satelliet- en videonetwerken) in geval van crisis nagaan.

Ten slotte hebben de diensten ook gewerkt aan het Seveso-plan van een firma, het mono D5-plan en de plannen met betrekking tot het tekort aan elektriciteit.

Contact

Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

Leuvenseweg 1, 1000 Brussel

T 02 500 21 11

F 02 500 21 28

info@ibz.fgov.be

www.ibz.be

Algemene Directie Civiele Veiligheid

Leuvenseweg 1, 1000 Brussel

T 02 500 21 11

F 02 500 23 65

www.civieleveiligheid.be

Algemene Directie Veiligheid en Preventie

Waterloolaan 76, 1000 Brussel

T 02 557 33 99

F 02 557 33 67

vps@ibz.fgov.be

www.besafe.be

Algemene Directie Crisiscentrum

Hertogsstraat 53, 1000 Brussel

T 02 506 47 11

F 02 506 47 09

crisiscentrum@ibz.fgov.be

www.crisiscentrum.be

Algemene Directie Instellingen en Bevolking

Park Atrium, Koloniënstraat 11, 1000 Brussel

T 02 518 21 31

F 02 518 26 31

callcenter.rrn@rrn.fgov.be

www.ibz.rrn.fgov.be

Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken

WTC II, Antwerpsesteenweg 59B, 1000 Brussel

T 02 793 80 00

F 02 274 66 91

helpdesk.dvzoe@dofi.fgov.be

www.dofi.fgov.be

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

WTC II, Koning Albert II-laan 26A, 1000 Brussel

T 02 205 51 11

F 02 205 51 15

cgvs.info@ibz.fgov.be

www.cgvs.be

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Gaucheretstraat 92-94, 1030 Brussel

T 02 791 60 00

F 02 791 62 26

info.rvv-cce@ibz.fgov.be
www.rvv-cce.be

Federale diensten van de gouverneurs

Provincie Antwerpen

www.provant.be

Tot 19 juni 2013:

Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen

T 03 240 50 60

F 03 248 26 51

Vanaf 20 juni 2013:

AMCA-gebouw, Italiëlei 4 bus 16, 2000 Antwerpen

Provincie Limburg

Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt

T 011 23 80 62

F 011 23 80 66

federaal@limburg.be

www.limburg.be

Provincie Oost-Vlaanderen

Kalandeberg 1, 9000 Gent

T 09 267 88 10

F 09 225 23 38

www.oost-vlaanderen.be

Provincie Vlaams-Brabant

Provincieplein 1, 3010 Leuven

T 016 26 70 78-79

F 016 26 70 71

www.vlaamsbrabant.be

Provincie West-Vlaanderen

Koning Albert I-laan 1/5 bus 6, 8200 Brugge

T 050 30 16 11

F 050 30 16 00

www.west-vlaanderen.be/federaal

Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad

Koloniënstraat 56, 1000 Brussel

T 02 507 99 11

F 02 507 99 33

www.brugouverneur.irisnet.be

Provincie Henegouwen

Rue Verte 13, 7000 Mons

T 065 39 64 45

F 065 36 03 70

www.hainaut.be

Provincie Luik

Place Notger 2, 4000 Liège

T 04 232 33 34

F 04 223 79 44

www.provincedeliege.be

Provincie Luxemburg

Place Léopold 1, 6700 Arlon

T 063 24 53 32
F 063 22 10 32
www.gouverneur-luxembourg.be

Provincie Namen
Place Saint-Aubain 2, 5000 Namur
T 081 25 68 68
F 081 23 19 47
www.gouverneurnamur.be
www.securiteprovincenamur.be

Provincie Waals-Brabant
Chaussée de Bruxelles 61, 1300 Wavre
T 010 23 67 20
F 010 23 67 30
www.gouverneurbw.be
www.brabantwallon.be

Colofon

Verantwoordelijke uitgever: FOD Binnenlandse Zaken, Leuvenseweg 1, 1000 Brussel
Lay-out: Cindy De Braeckener, Centrale Cel voor Informatie en Communicatie, FOD Binnenlandse Zaken
Fotografie: Frederik Vollaert, Europese Unie, Wouter Van Vaerenbergh, Brandweer Hasselt
Vertaling: Vertaaldienst FOD Binnenlandse Zaken